Pełna tabela loterii *na stronie 5-ej*

ROK XIV. Nr. 133 (4095) WILNO, 16 i 17 maja 1937 r. Cena 15 gr.

KURJER WILEŃSKI

wraz z Kurjerem Wileńsko-Nowogródzkim

Caballero zgłosił dymisję rządu

PARYŻ (Pat) — Havas donosi z Walencji, że premier Largo Caballero wręczył prezydentowi republiki dymisję gabinetu.

Prezydent Azana rozpoczął niezwłocznie narady w sprawie utworzenia nowego rządu.

Tylko o 12 klm. od Bilbao

RABAT (Pat) — Rozgłośnia w Kordobie zawiadomiła wczoraj wieczorem, że powstańcy na froncie baskijskim znajdują się w odległości 12 km od Bilbao.

DURANGO (Pat) — Agencja Havasa donosi: Wojska powstańcze zstępujące na froncie biskajskim ze zboczy łańcuchów górskich, posuwają się stale naprzód. Wczoraj zajęły one miejscowości Achagorta, Iresacle i Olusugoico.

Większość wsi położonych na równinie została opuszczona przez miejscową ludność i obsadzona jest przez szczupłe załogi wojsk rządowych przebywających w okopach lub betonowych umocnieniach. Na wszystkich wiejskich drogach spotyka się gromady wieśniaków, postępujących z białymi chorągwiami i pędzących przed sobą trzody bydła.

Front powstańczy ciągnie się obecnie od morza Kantabryjskiego między miejscowościami Basigo i Lemoniz, poprzez łańcuch górski Jata, zaginając się w okolicy Munguia, w małej odległości od ważnego punktu strategicznego, utworzonego przez skrzyżowanie się dróg do Bermeo i Planeia. W dalszym ciągu front ciągnie się przez wyżynę dominującą nad odcinkiem Morga przez wzgórza położone na zachód od Vizcargui aż po Amorebieta.

Jak widać z tego linia frontu powstańczego jest łamana i dopiero najbliższe operacje dążyć będą do jej wyrównania.

DURANGO (Pat) — Agencja Havasa donosi, że wojska powstańcze uczyniły znaczne postępy w kierunku Mungula i znajdują się w odległości 4 klm. od tego miasta.

Miecz rzymski dla Marszałka Rydza-Śmigłego

WARSZAWA, (PAT). W sobotę dn. 15 maja b. r. włoski attache wojskowy płk. Mario Marazzani na specjalnej audiencji wręczył Panu Marszałkowi Polski Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi srebrną podobiznę starożytnego miecza rzymskiego, jako dar od wojska włoskiego.

Wręczając miecz Panu Marszałkowi wygłosił płk. Marazzani przemówienie, w którym podkreślił moralne znaczenie tego daru, jako symbolu cnót bojowych i obrony kultury łacińskiej.

Pan Marszałek odpowiedział w serdecznych słowach, dziękując za cenny dar, będący szlachetnym wyrazem przyjaznych stosunków między wojskiem italskim i polskim.

Nowelę do ustawy o szkołach akademickich uchwaliła Rada Ministrów

WARSZAWA, (PAT). W dniu 15 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. premiera gen. Sławoj-Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy, który przewiduje przedłużenie tego okresu do dnia 1 października 1938 r.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt noweli do ustawy o szkołach akademickich.

Z kolei Rada Ministrów przyjęła projekty ustaw ratyfikacyjnych porozumień i układów międzynarodowych.

W dalszym ciągu posiedzenia uchwalono rozporządzenie Rady Ministrów o przedłużeniu terminu zgłaszania okresów działalności niepodległościowej do dnia 31 grudnia 1938 r.

Następnie rozporządzenie Rady Ministrów o okręgach szkolnych, przywracając okręg szkolny pomorski z siedzibą kuratora w Toruniu, wreszcie uchwalono nowelę rozporządzenia Rady Ministrów z czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych oraz nowelę do rozporządzenia Rady Ministrów z czerwca 1932 r. o wyłączeniu niektórych rodzajów świadczeń pieniężnych z pod egzekucji urzędów skarbowych.

Ponadto Rada Ministrów zatwierdziła statut Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach oraz upoważniła wojewodę śląskiego o wniesienie do Sejmu Śląskiego projektów ustaw o wyrażeniu zgody Sejmu śląskiego na rozciągnięcie na obszar woj. śląskiego ustawy o układach zbiorowych pracy i ustawy o skracaniu czasu pracy w górnictwie węglowym.

Wznowienie wykładów w uniwersytecie warszawskim

WARSZAWA (Pat) — W myśl uchwały senatu akademickiego z dn. 11 maja 1937 roku wykłady na wszystkich wydziałach Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie z wyjątkiem wydziału prawa, zostaną wznowione z dniem 18 maja br.

Jerzy VI po koronacji w otoczeniu premierów imperium brytyjskiego

Nowy nuncjusz przybył do Warszawy

WARSZAWA (Pat) — Dziś przybył do Warszawy nowy nuncjusz papieski ks. arcybiskup Filip Cortesi.

Ks. nuncjusza powitali na dworcu dyrektor protokółu MSZ p. Romer, przedstawiciele wyższego duchowieństwa z arcybiskupem Gallem, reprezentanci MSWojsk i miejscowych władz wojskowych z płk Kilińskim, delegaci organizacyj katolickich ze sztandarami, oraz duchowieństwo świeckie i zakonne.

Katastrofa samolotowa w Lidzie

(Telefonem od własnego korespondenta)

14 bm w godzinach rannych na lotnisku w Lidzie uległ katastrofie samolot pilotowany przez żołnierza Iwaniuka. Pilot poniósł śmierć, aparat został rozbity.

Pogrzeb ofiary katastrofy odbył się wczoraj.

Kara śmierci w Lidzie

(Telefonem od własnego korespondenta)

Przed sądem okręgowym w Lidzie odbyła się sprawa Franciszka i Aleksandra Poczybowskich, mieszkańców wsi Clabuty gm. wołożyńskiej, oskarżonych o zabójstwo matki Emilii przez uduszenie.

Obronę oskarżonych wnosili adw. Andrejew z Wilna i Barański z Lidy. W charakterze biegłych zeznawali prof. Schilling-Siengalewicz z Wilna i dr. Fomiński z Wołożyna.

Sąd przesłuchał ok. 20 świadków. W wyniku rozprawy bracia Poczybowscy zostali skazani na karę śmierci przez powieszenie.

Oskarżeni przyjęli wyrok spokojnie. Obrona zapowiedziała apelację.

Tam i z powrotem przez Atlantyk

NOWY JORK. (PAT). Merrill i Lambie wylądowawszy we Floyd dokonali pierwszego w historii lotnictwa handlowego przelotu nad Atlantykiem w obie strony. Lotnicy witani przez wielotysięczne rzesze publiczności, oświadczyli, że są zmęczeni, lecz równocześnie zadowoleni z dokonanego przelotu.

Następny numer „Kurjera Wileńskiego" ukaże się dnia 18 b. m. t. jest we wtorek

Konfiskata „Dnia Polskiego" w Kownie

RYGA, (PAT). Z Kowna donoszą, że wychodzący tam „Dzień Polski" został w dn. 12 maja skonfiskowany za artykuł, poświęcony rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego.

Niemcy nie puścili wycieczki litewskiej do Paryża

RYGA, (PAT). Z Kowna donoszą, że mimo interwencji rządu litewskiego, konsulat niemiecki odmówił udzielenia wizy tranzytowej wycieczce zbiorowej na wystawę paryską, ze względu na udział w niej Żydów.

1000 robotników z Wielunia do Łotwy

WIELUŃ, (PAT). Delegat łotewskiej izby rolniczej przy współudziale władz miejscowych dokonał w Wieluniu zakontraktowania 1000 robotników do prac rolnych na Łotwie. Wśród zakontraktowanych przeważają kobiety. Transport wyruszy z Wielunia 18 b. m.

Francuski minister lotnictwa odwiedzi Rumunię

PARYŻ, (PAT). „Le Petit Parisien" na podstawie głosów prasy rumuńskiej zapowiada, iż minister lotnictwa Cot przybędzie 22 maja do Bukaresztu, gdzie zabawi 3 dni.

Kronika telegraficzna

— **ZMARŁ** z powodu ataku sercowego wicehrabia Snowden, były minister Skarbu. Snowden, który liczył 72 lata w ostatnich czasach mieszkał w Tilford w hrabstwie Surrey.

— **NORWESKI MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH KOHT** wystartuje 18 maja samolotem do Hagi i Brukseli i odbędzie konferencję z ministrami spraw zagranicznych Holandii i Belgii. Następnie uda się do genewy, by wząć udział w sesji zgromadzenia Ligi Narodów.

— **W KATASTROFIE** jaka wydarzyła się wczoraj w kopalni Littletown, w pobliżu Cannock, na zachód od Stafford, zginęło 4 górników. Przypuszczają, iż zostali oni zatruci gazem.

— **SILNA BURZA I ULEWNY DESZCZ W ESTONII** spowodowały wielkie szkody na wyspie Saareman. Kilka osad spłonęło od piorunów. Miastu Kuresaare grozi zalanie. Duże szkody są również w lasach miejscowych.

— **ZBURZONE MIASTECZKO.** Donoszą z Limy, że wskutek gwałtownych wstrząsów podziemnych uległo niemal doszczętnemu zburzeniu miasteczko Cajabamba, liczące 8 tysiące mieszkańców. Leży ono na wysokości 9.500 stóp nad poziomem morza. W czasie ewakuacji miasteczka kilkadziesiąt osób zostało rannych.

— **WYKOLEIŁ SIĘ POCIĄG** na linii kolejowej Zajeczar—Paraczin w Jarosławiu przy czym lokomotywa i kilka wagonów spadły z nasypu. 4 pasażerów poniosło śmierć a 8 zostało rannych.

— **KRÓL CHRYSTIAN X** obchodzi dziś 25-tą rocznicę swej koronacji. W uroczystościach, jakie z tej okazji odbyły się w całym kraju, wzięły udział liczne rzesze ludności. Wczoraj wieczorem przybył do Kopenhagi król norweski Haakon oraz liczni członkowie szwedzkiej rodziny królewskiej.

O puchar Davisa

WARSZAWA (Pat) — W piątek rozpoczął się w Warszawie na centralnym korcie Legii międzypaństwowy mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Polską a Czechosłowacją. Pierwszego dnia Czechosłowacja odniosła dwa zwycięstwa i prowadzi 2:0. Menzel pokonał Tarłowskiego 6:3, 6:4, 2:6, 6:3, a Hecht wygrał z Hebdą 6:2, 6:0, 3:6, 6:1.

CZECHOSŁOWACJA PROWADZI 3:0 Z POLSKĄ.

W sobotę w drugim dniu meczu o puhar Davisa Polska — Czechosłowacja rozegrano grę podwójną. Para czeska Hecht — Caska pokonała parę polską Tłoczyński — Hebda w czterech setach 6:1, 5:7, 6:1, 6:4.

Po dwóch dniach Czechosłowacja prowadzi 3:0 i ma już wygrany mecz.

W STOKHOLMIE.

SZTOKHOLM (Pat) — W Sztokholmie zakończył się mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Szwecją a Grecją. Zwyciężyła Szwecja w nieznacznym stosunku 3:2. Ostatniego dnia Schroeder pokonał Greka Mikolaidesa 6:2, 6:4, 6:4, a Stalios zwyciężył Karborga 6:2, 6:2, 6:3.

W trzeciej rundzie Szwecja walczyć będzie ze Szwajcarią.

Wyrok w procesie jedenastu

Petrusewicz skazany, pozostali uniewinnieni

(Telefonem z Warszawy od specjalnego wysłannika)

Wczoraj o godzinie 12 w południe Sąd Apelacyjny w Warszawie po dwudniowej rozprawie ogłosił wyrok w procesie t. zw. „jedenastu".

Z pośród 7 oskarżonych, których sprawa była rozpatrywana w Warszawie Sąd Apelacyjny uznał winę za udowodnioną KAZIMIERZOWI PETRUSEWICZOWI i uchylił wyrok uniewinniający Sądu Okręgowego w Wilnie, skazując Petrusewicza na 4 lata więzienia, i zmniejszając na podstawie amnestii karę do 2 lat, oraz na utratę praw publicznych i honorowych na lat 5.

W stosunku do pozostałych sześciu oskarżonych Sąd Apelacyjny w Warszawie zatwierdził wyrok uniewinniający Sądu Okręgowego.

W motywacji wyroku Sąd podaje, że zostało stwierdzone, iż oskarżony Kazimierz Petrusewicz brał udział w nielegalnych zebraniach, oraz, że zgadzał się z ideologią komunistyczną i dążył do zmiany siłą ustroju w Polsce. Stwierdzone również zostało, że Petrusewicz brał udział w akcji wyborczej do Rady Miejskiej w Wilnie zgodnie z akcją komunistyczną oraz że w liście skazanego już Druïty do Sawickiej znajduje się materiał obciążający Petrusewicza.

Po ogłoszeniu wyroku prokurator wnosi o zastosowanie względem Petrusewicza środka zapobiegawczego według uznania Sądu.

Sąd Apelacyjny zobowiązał Petrusewicza do niewydalania się z miejsca stałego pobytu.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci

✝

Ś. P.

Profesora Doktora

Wacława Jasińskiego

Dyrektora Kliniki Chorób Dziecięcych U. S. B.

odbędzie się w środę dnia 19 maja r. b o godz. 8-ej rano nabożeństwo żałobne w kościele św. Jana

o czym zawiadamia

Klinika Chorób Dziec. U. S. B.

Jedziemy do Rabki!

Wygrywa na loterii życia, kto zdrów i wypoczęty

Urocze zdrojowisko górskie, pięknie położone, popularne — jak rzadko które ze zdrojowisk krajowych, przyciągające jak magnes swą reputacją mnogie tysiące kuracjuszów — oto Rabka. Nazwa, która mówi sama za siebie.

Rabka leży w Małopolsce Zachodniej, w Karpatach, na słonecznym płaskowzgórzu, zasłoniętym z trzech stron górami, Luboniem (1,023 m) od północy, Babią Górą (1,725 m) od zachodu, łańcuchem Gorców od wschodu.

Rabka jest dostępna dla wszystkich i dla niezamożnych i dla bogatych. Wszystkim jednakowo służy, nie skąpiąc nikomu darów natury. Przyroda obdarzyła Rabkę 11 ma źródłami o obfitej zawartości wód jodo bromo-solankowych z emanacjami radu. Solanki rabczańskie służą do picia i do celów leczniczych w formie kąpieli, zmywań, inhalacji, parówki etc.

Znajdujące się na wysokim poziomie urządzenia lecznicze Zakładu i pozostające pod kierownictwem lekarzy specjalistów zapewniają kuracjuszom przeprowadzenie leczenia w jaknajlepszych warunkach.

W Rabce znajdują pomoc i ozdrowienie zarówno cierpiący dorośli, jak dzieci i młodzież, w chorobach krzywicy, zołzów, niedokrewności w następstwach chorób zapalnych płuc, opłucnej, otrzewnej, stawów, układu nerwowego, w chorobach przemiany materii etc. Szeroko uwzględnione są też różne formy chorób kobiecych, doskonale uleczalne w Rabce.

W Rabce każdy znajdzie, co mu jest dostępne wedle jego wymóg i możliwości. W sezonie wiosennym koszty kuracji i utrzymania są oczywiście mniejsze, niż w lecie i wszyscy, którzy liczą się z wydatkami, winni wykorzystać ten najprzystępniejszy okres.

Z różnych ulg korzystają urzędnicy państwowi, samorządowi i ich rodziny, wojskowi i rodziny ich, inwalidzi wojenni, farmaceuci oraz duchowni. Przy powrocie przysługuje ulga kolejowa 33%-wa.

W sezonie wiosennym Rabka posiada wszystkie rozrywki, jak teatr, kino, koncerty, dancing etc. Gry sportowe, sport wodny, wycieczki urozmaicają pobyt.

Mówiło się zawsze: Rabka jest rajem dla dzieci. Słusznie, ale nieściśle. Bo Rabka jest też prawdziwą oazą wypoczynku i zdrowia dla dorosłych. Na tym poznano się w ostatnich latach i do Rabki ściąga coraz więcej kuracjuszy w wieku męskim.

Wiosna przypomina, że wybiła już godzina odpoczynku po rocznej pracy. Komu drogie zdrowie swoje i bliskich, jedzie do Rabki.

Zjazd Polaków akademików moskiewskich

IV-ty koleżeński zjazd byłych wychowańców wyższych uczelni miasta Moskwy odbędzie się w Wilnie od 27 do 30 maja 1937 roku. Informacji udziela i przyjmuje zapisy na udział w zjeździe sekretariat zjazdu w Wilnie: Państwowa Szkoła Techniczna, Holendernia 12, inż. Jan Gumowski, tel. 283.

Wiceminister Piasecki w Wilnie

W dn. 15 bm. przybył w sprawach służbowych do Dyrekcji Kolei w Wilnie p. Wiceminister Komunikacji inż. Julian Piasecki, który w tymże dniu opuścił Wilno.

Pielgrzymki przybywają do Wilna

Dorocznym zwyczajem do Wilna w związku z Zielonymi Świątkami ściągnęło z różnych powiatów województwa wileńskiego i nowogródzkiego mnóstwo pielgrzymek i wycieczek. Pielgrzymki zwiedzają kościoły wileńskie, zwłaszcza Ostrobramę oraz udadzą się w dniu dzisiejszym i jutro do Kalwarii i Trok.

Ogółem do Wilna ściągnęło kilkanaście tysięcy pielgrzymów.

Spaliło się 35 domów w Miorach i 15 domów w sąsiedniej wsi

15 maja, o godz. 13-ej, z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł pożar w aptece w Miorach. Z powodu silnego wiatru ogień natychmiast się rozszerzył, wskutek czego spaliło się około 35 domów, położonych około rynku. M. in. spalił się sklep filii spółdzielni „Rolnik", apteka i kilka składów lnu.

Gwałtowny wiatr przerzucił ogień do sąsiedniej, odległej o około 700 m wsi Rusaczki Małe, gdzie spaliło się około 15 domów.

Bliższych szczegółów brak, gdyż wszelkie połączenia telefoniczne zostały przerwane, jednakże — jak ustalono — są straty w inwentarzu żywym, natomiast wypadków z ludźmi nie było.

Na ratunek wyjechały: ochotnicza straż pożarna z Brasławia, straż wojskowa i ochotnicza, straż pożarna ze Słobódki, straż wojskowa, ochotnicza straż i kolejowe przysp. wojskowe z Drui specjalnym pociągiem za zgodą Dyrekcji Kolejowej w Wilnie.

Pod wieczór pożar został już zlokalizowany. Strat dotychczas nie ustalono, jednak sięgają one około zł 150.000.

P. wojewoda Bociański na wiadomość o pożarze wyasygnował 2.000 zł do dyspozycji starosty na doraźną pomoc dla pogorzelców.

P. Wanda Norwid-Neugebauerowa senatorem z Łodzi

WARSZAWA, (PAT). Na miejsce ś. p. senatora Stanisława Mańkowskiego, który wchodził do Senatu z wyborów łódzkiego wojewódzkiego kolegium wyborczego i wskutek zrzeczenia się mandatu przez kolejnego zastępcę ks. Józefa Pruchnickiego, mandat senatora został przyznany dalszemu zastępcy senatora pani Wandzie Norwid-Neugebauerowej, zamieszkałej w Warszawie.

Konkurs graficzny

Kolektura Loterii Klasowej „Nadzieja" ogłosiła za pośrednictwem Koła Artystów Grafików Reklamowych (KAGR) konkurs na projekt prospektu reklamującego kupno losów Polskiego Monopolu Loteryjnego. Konkurs jest dostępny dla wszystkich grafików zamieszkałych na terenie Rzplitej.

Za najlepsze prace wyznaczone zostały następujące nagrody: I nagroda — zł. 300, II — zł. 250, III — zł. 150, IV — zł. 100. Ponadto Kolektura „Nadzieja" zakupi ewent. większą ilość nienagrodzonych prac w cenie zł. 50 za projekt.

Szczegółowe warunki konkursu rozsyła na żądanie KAGR w Warszawie, ul. Bałuckiego 30/7 oraz Kolektura „Nadzieja", Lwów, Legionów 11 tudzież Oddział: Warszawa, Marszałkowska 117.

ZIELONE ŚWIĘTA
(Siomucha)

Zielone Święta w wierzeniach ludowych zawierają następujące pierwiastki:

1) pierwiastek erotyczny,
2) pierwiastek agrarny,
3) kult zmarłych przodków.

Dzisiejsze chrześcijańskie Zielone Święta były ongiś świętami pogańskimi, należącymi do cyklu świąt wiosennych.

W wierzeniach i obrzędach ludowych, związanych z Zielonemi Świętami pierwiastków chrześcijańskich nie znajdujemy. Chrystianizacja tego święta objęła tylko uroczystości kościelne, do wierzeń i obrzędowości ludowych, jednak nic nie przenikło.

Jak wiadomo obrzędy pogańskie były połączone z pieśniami. Do dnia dzisiejszego przetrwały też piosenki ludowe odnoszące się do zanikającej już obrzędowości ludowej Zielonych Świąt.

Piosenki ludowe cyklu wiosennego w ogóle mają przeważnie charakter erotyczny.

Z Zielonymi Świętami, które lud białoruski Wileńszczyzny i Nowogródczyzny nazywa „Siomucha“, „Siamica“ (siódma niedziela po Wielkanocy) jest związane wierzenie i wyobrażenie o rusałkach. Rozpatrzmy teraz krótko poszczególne pierwiastki wierzenia ludowego Z. Świąt.

Dawniej młodzież płci obojga w dzień Z. Świąt gromadnie wychodziła w pole na wzgórze, blizko rzeki, lub jeziora i tam urządzała obrzędy rusalne.

Jedna z pośród dziewcząt była obierana za rusałkę; chodziła ona z rozpuszczonymi włosami, ubrana w zieleń i w całej tej obrzędowości grała naczelną rolę. Palono też ognie, puszczano wianki na wodę (podobno jak w wigilię św. Jana). Odbywały się korowody ze śpiewami i tańcami.

Upiększanie domów z wewnątrz i zewnątrz brzózkami zielonymi jest elementem agrarnym. Widocznie miało to ongiś znaczenie magiczne. Pewne podobne praktyki miały spowodować urodzajność pól i zabezpieczyć bydło przed zwierzętami drapieżnymi oraz przed epidemią.

Kult zmarłych dosyć silnie występował w obrzędowościach i praktykach Z. Świąt.

Wierzenie greckie powiada, że dusze umarłych przodków w okresie Z. Świąt powracają na ziemię. Białoruskie i in. wierzenie twierdzi również, że dusze umarłych wspominając swoje życie ziemskie, schodzą na ziemię i tułają się po cmentarzach, uroczyskach, lasach i zaroślach.

U Białorusinów pojęcie o duszach zmarłych przodków skojarzyło się z duchami wodno-polnymi i leśnymi pod nazwą rusałki. Dlatego też gdzie niegdzie dawniej Z. Święta nazywano „Niedzielą rusolną“.

Żeby uspokoić te dusze należy na cmentarzach urządzać stypy. Obmiatano mogiły miotłą brzozową, aby sprawić przyjemność umarłym, jakiej doznawali za życia, bijąc siebie wienikiem brzozowym w łaźni. Po odprawieniu pewnych praktyk na cmentarzach dusze zmarłych już nie przychodziły na ziemię.

Ludność białoruska ongiś na cmentarzach, następnie w domu urządzała na cześć zmarłych przodków t. zw. „wiosenne dziady“. Na tę ucztę wywoływano dusze zmarłych przodków słowami: „Mama, tata, dziedu, pradziedu i usie duszaczki, jakije tut prabywali, chleba i soli zażywali prosim da abiedu“.

I dzisiaj podobne stypy odbywają się u ludności Wileńszczyzny wyznania staroobrzędowego.

Wierzenia i pojęcia o rusałkach u ludu białoruskiego do pewnego stopnia skojarzyło się z kultem zmarłych. Rusałki w pojęciu ludu były duchami, duszami zmarłych niemowląt niechrzczonych, oraz dusze samobójczyń młodych, zawiedzionych w miłości dziewcząt. Dusze tych ludzi muszą przebywać na ziemi do dnia sądu ostatecznego. Przebywają one w jeziorach, rzekach, lasach, w polu, gdzie rośnie żyto. Rusałki lubią siedzić w życie kwitnącym, tam się kryją, aby przechodzącego podrostka lub chłopca znienacka porwać i załaskotać do śmierci. W wodzie one pluskają jak rybki, w lasach hustają się na gałęziach, a na polanach leśnych urządzają korohody. Po zachodzie słońca rusałki w okresie Z. Świąt bywają na cmentarzach.

Cóż dzisiaj pozostało z tych wierzeń i praktyk ludowych?

Dzisiaj również jest majenie, upiększanie domów i ulic zielenią.

Młodzież wiejska w święta z kilku wsi spotyka się na granicy swych pól i na suchej łące urządza różne gry i zabawy taneczne (lecz bez dziewczyny rusałki). Pastusi w polu pasząc bydło rozpalają ognie, gdzie obdarzeni przez gospodynie jajami, serem, słoniną, pieką jajecznicę urządzają wspólną ucztę. (Główny pastuch, zwany „Pastyr“ od każdej gospodyni dostaje po jednym lub parze jaj od sztuki bydła). Gdzie niegdzie podobną ucztę w polu zasianem żytem urządza również młodzież płci obojga, po czym następują zabawy taneczne i gry zbiorowe.

Wierzenie w tradycji ludowej o rusałkach jeszcze i dzisiaj jest mocno zakorzenione. Jeszcze i dzisiaj straszą dzieci rusałkami, które kryją się w zycie.

Na koniec przytaczam parę urywków z piosenek rusalnych:

„Rusałaczki - ziemlanaczki,
Na dub leźli, karu hryźli,
Z walilisia, razbilisia“...

Tu rusałki uważane są za mieszkanki świata podziemnego. Niżej rusałki traktowane są jako mieszkanki lasów, gajów, pól i wód:

„Parwiadu rusałak
Iz boru da boru,
U zielonu dubrowu.
Rusałaczki kab nie szczykatali
U zimku nie lakali,
U letku nie pużali.
Prawiadu rusałak

M. P.

Niechaj od połowy maja całe Wilno zamieni się w jeden wielki ogród kwiatowy

Halina Krahelska skazana na 1000 zł. grzywny

Sąd Grodzki w Warszawie w osobie sędziego Rudnickiego ogłosił wyrok w procesie Haliny Krahelskiej, oskarżonej o rozszerzanie fałszywych — mogących obudzić niepokój publiczny — wiadomości, zniewagę władz administracyjnych oraz policji w treści napisanej przez nią książki p. t. „Polski strajk“.

Sąd skazał p. Krahelską na 1000 zł. grzywny jedynie za zniewagę policji państwowej, uniewinniając ją z pozostałych zarzutów.

Wydając ten wyrok Sąd oparł się na całokształcie książki, a nie jedynie na wyjątkach przytoczonych w akcie oskarżenia.

Autorka scharakteryzowała w sposób ostry, demagogiczny i nieprawdziwy policję, przedstawiając ją jako czynnik aspołeczny, występujący zawsze w sposób brutalny, bezprawny i niesprawiedliwy w stosunku do robotników. Zdaniem autorki delożowanie robotników okupujących fabrykę jest bezprawiem. Faktem jest, że policja, przystępując do usuwania z zakładu pracy okupujących robotników, postępowała w myśl rozkazów, wydanych na podstawie istniejących przepisów prawa, nie dopuszczała się zaś bezprawia. Jeżeli zaś chodzi o metody tej akcji to autorka przedstawiła je w sposób przejaskrawiony i przesadny. P. Krahelskiej niewątpliwie znane są metody, jakich używa policja przy wystąpieniach czynnych w krajach o ustroju najbardziej demokratycznym, a nawet socjalistycznym. W niektórych wypadkach użycie przemocy ze strony policji jest koniecznością i traktowane być musi jako forma zastosowania władzy prawnej. Autorka używając tak ciemnych barw dla scharakteryzowania policji nie czyniła tego w celu literackiego odtworzenia pewnych tylko sylwetek oficerów i szeregowych policji, ale charakterystykę swoją zastosowała do policji, jako zbiorowości.

Twórczość literacka cieszyć się musi dużą swobodą, jednak ta jej wolność kończy się tam, gdzie leży granica przestępstwa. Jeżeli chodzi o formę książki p. Krahelskiej, to Sąd skłonny jest zgodzić się na tezę obrony iż jest to powieść reportażowa, a więc rodzaj bardziej zbliżony do utworu literackiego, niż do reportażu dziennikarskiego. Wolno p. Krahelskiej, jako dawnej działaczce PPS. zajmować stanowisko klasowe, jednak jako dawna peowiaczka, w której duszy miłość ojczyzny nie mogła przecież zczeznąć, powinna była kierować się również interesem publicznym.

Sąd skazał p. Krahelską na grzywnę mając na uwadze iż jest ona osobą dość zamożną.

Porwanie 16-letniej warszawianki

Mieszkanka Warszawy Stefania Płoszkowa złożyła w urzędzie śledczym sensacyjne doniesienie przeciw bogatemu właścicielowi majątku ziemskiego Wielkie Lipy w powiecie nieszawskim Konstantemu Chwirze o uprowadzenie jej 16-letniej córki Eugenii.

Chwira poznał przed dwoma miesiącami Płoszkównę, w której się zakochał. Chcąc mieć ukochaną dziewczynę stale przy sobie, namówił ją do wyjazdu do jego majątku. Niedoświadczona dziewczyna wyjechała bez wiedzy rodziców. Przerażeni nagłym zniknięciem córki, rodzice zwrócili się do policji, która po kilku dniach odszukała uciekinierkę, sprowadzając ją do domu rodzicielskiego.

Zakochany Chwira nie zrezygnował jednak z walki. Przed kilkoma dniami przybył do Warszawy i skomunikował się z dziewczyną. Po zaopatrzeniu się w fałszywe dokumenty Chwira uprowadził pilnowaną stale przez matkę dziewczynę i wyjechał w niewiadomym kierunku.

Piękny dar T-wa Radiotechnicznego „Elektrit“ w Wilnie
dla Baonu Saperów Wileńskich

Zdjęcie przedstawia uroczysty moment, wręczenia aktu przekazania samochodu Dowódcy Baonu przez dyrektora fabryki „ELEKTRIT“ inż. Grzegorza Chwolesa.

Kronika tygodniowa

Z koleżanką Dobaczewską
spokojnej polemiki słów kilka

P. Wanda Dobaczewska umieściła przed kilku dniami, jak sama się wyraziła, „namiętną polemikę z korespondencją moją p. t. „Sezon turystyczny na Wileńszczyźnie“, umieszczoną przed paru dniami w „Gazecie Polskiej“. Nigdy jeszcze nie zdarzyło mi się czytać o sobie uwag równie niesprawiedliwych. Ponieważ zaś znam autorkę jako osobę b. sympatyczną, b. łagodną i nieźmiernie zrównoważoną, przeto przypuszczam, że chyba kol. Wanda Dobaczewska, nie przejrzała przed napisaniem kompletu Gazety.

Bo oto Sz. Autorka pisze tak: „nie zdarzyło mi się stwierdzić by Lwów, Kraków, albo Poznań używały tej placówki do rozprawiania się ze swoimi brakami, lub bolączkami. Lwów, Kraków i Poznań w korespondencjach do Warszawy robią sobie mądrą reklamę, a bolączki swoje rozstrząsają we własnych pismach“

A dalej:

„Czy temat „Sezon turystyczny na Wileńszczyźnie“ nie dostarczył koledze Leczyckiemu żadnych innych motywów? Dlaczego nie pisał o pięknie Trok, Zielonych Jezior, Narocza? O tym wszystkim, co prawdziwie turystę pociągnąć może?“.

Pozwolę sobie obalić wywody Sz. Autorki przy pomocy tekstów. Na wstępie muszę jednak zaznaczyć z prawdziwym smutkiem, że Sz. Autorka korespondencyj moich najwidoczniej nie czytuje, uważnie pisałem bowiem nie tylko o Trokach, Jaszunach itd. ale i o szeregu wydarzeń jak np. „Kaziuk“. Ale o tym potem. Narazie przypatrzmy się temu co piszą moi koledzy korespondenci z innych miast (marzec, kwiecień, maj r. b.).

Lwów o sobie

„Ta trudność leży w płaszczyźnie moralnej. Trzeba mianowicie dążyć do zahamowania i przezwyciężania niepokojąco szerzącej się obojętności, jaka cechuje dziś stosunek żywiołów społecznie bezinteresownych i moralnie najwartościowszych do pracy publicznej w miastach. Nie analizujmy przyczyn tego stanu rzeczy Stwierdźmy fakt, bezspornie uderzający w oczy, ale godzący przede wszystkim w sumienia, w instynkt odpowiedzialności za dzień jutrzejszy. Tak jest. Ta armia „obojętnych“ jest nie tylko potężna liczbą, jest przede wszystkim ponura swoim sceptycznym bezwładem ideowym, niezytem woli społecznej“.

Kraków

„Okropna cisza na ulicach. Jest dziewiąta wieczór. Albo już śpią krakowianie, albo wszyscy są na rynku. Tu na peryferiach bania spokoju. Tu i tam w szpitalu płonie światełko. Zaprawdę skoro się wie jak wysoko stoi nauka medycyny w Krakowie, skoro człowiek nadycha się powietrza już po trochu z innego świata, musi przyjść na myśl, że Kraków to jedyne miasto, gdzie żyć nie warto ani nie można, ale w nim i tylko w nim warto chorować, leczyć się, no i koniec końców umierać“.

Łódź

„Niestety, Łódź tego nie zrobiła, a nawet nie miała tej ambicji. Od lat pochłonięta rozgrywką międzypartyjną i walką o zysk, urabiana hasłami utylitaryzmu, nie zdobyła się nawet na wysiłek, by obok spraw politycznych i gospodarczych podjąć żarliwą troskę o kulturę. Troskę — nie w sensie zakładania kółek, ognisk, świetlic czy szumnie zwanych „robotniczych instytutów kultury“, gdzie ignorant w zakresie literatury będzie wygłaszał odczyty literackie... Chodzi tu o rzecz większą“.

Zakopane

„Utęskniony gościu z dołów, rzadki ptaku z egzotycznego świata całorocznych trudów, bądź pewny, że nie zabraknie ci esencji u stóp Giewontu. Wiemy że przyjeżdżasz gwoli wypoczynku. Wiesz co zastaniesz. Sezon zimowy w trumience, słodką nudę w osiedlu, krokusy na Cyrli, pustkę w pensjonacie. W pensjonacie jesteś panem wszystkiego, właścicielka oddaje ci klucze przedsiębiorstwa, zostawia jakąś kwotę na utrzymanie twoje i psa, którego musisz przeprowadzać na przechadzki i wyjeżdża na zasłużony urlop. Poza tym poleca ci zająć się ogródkiem, zasadzić rzodkiewkę i dopilnować generalnego sprzątania.

I wreszcie moje korespondencje (z 21 kwietnia r. b.)

„Ten kto znał jeszcze Ziemie Wschodnie z przed wojny światowej, a obecnie będzie na nie spoglądał jedynie z wysokości wagonu, czy też auta, może odnieść fałszywe wrażenie, iż niewiele tam się zmieniło. Optyka naszych ziem jest prawie ta sama. Niewiele niestety przybyło dachów niesłomianych. Komin fabryczny „szpeci“ krajobraz niezbyt często. Szosa rzadko przecina mozaikę lasów i pól.

Ale ten, kto zada sobie fatygę, nie wyszukiwania wszędzie istniejących wyjątków egzotycznych, czy niedociągnięć, ale reguł i tego co zostało zrobione, ten nie będzie sądził naszych Ziem według strzech i anegdot. I tak, jak słomiana strzecha, kryje nieraz antenę, tak samo strzechy słomiane, dworki gontem kryte i białe ściany zaczynają coraz bardziej oddalać się od swojej „optyki“, a zbliżać się jeżeli jeszcze nie do wiosny postępu, to w każdym razie do przedwiośnia.

Oczywiście tempo tego zbliżania się nie jest błyskawiczne, ale błyskawiczność nie leży w charakterze moich krajów. Czas nigdy nie będzie miał tego znaczenia w Wilnie, co w Katowicach. Z tym trzeba się (narazie) pogodzić. Te same przeciwieństwa istnieją zresztą w każdym z państw zachodnio — europejskich. Nie można postępów Paryża i Wandei, Mediolanu i Kalabrii mierzyć jednakową miarą. Ale w ramach tego co można było osiągnąć, biorąc pod uwagę katastrofalne dziedzictwo okresu zaborczego (brak samorządu), okresu późniejszego (zniszczenia wojennego) i wreszcie ostatniego (chroniczne nieurodzaje) trzeba przyznać bezstronnie, że rezultaty osiągnięte dobrze wróżą na przyszłość.

Oczywiście tu w Wilnie, na miejscu, powinniśmy myśleć, raczej o brakach niż o osiągnięciach, ale na forum ogólno —

Święta na boiskach sportowych

W czasie świąt rozegrane zostaną następujące ciekawsze imprezy sportowe:

NIEDZIELA, dnia 16 bm.:

Na centralnym korcie Legii zakończenie meczu tenisowego o puchar Davisa Polska—Czechosłowacja. W programie rewanżowe single Tarłowski—Hecht i Hebda—Menzel.

Na stadionie Wojska Polskiego mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Warszawy a wiedeńskim FAC.

Poza tym odbędzie się marsz Sulejówek—Belweder dla uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego. Starty w Sulejówku. Po pierwszym etapie w Rembertowie odbędzie się strzelanie. Zakończenie w Belwederze.

Na prowincji:

W Łodzi mecz pomiędzy saksońską „Harthą" a Union-Touringiem.

W Katowicach mecz szczypiorniaka pomiędzy Wiener Sportklub a miejscową Pogonią.

W Nowym Targu start do międzynarodowego wyścigu górskiego na Dunajcu.

W Zakopanem narciarskie biegi zjazdowe.

We Lwowie mecz piłkarski Vienna — Pogoń i uroczystości jubileuszowe z okazji 50 lecia Lwowskiego Tow. Kolarzy i Motorzystów.

W Bydgoszczy mecz pomiędzy berlińskim Union Oberschöneweide i Polonią.

W Wilnie eliminacyjne zawody lekkoatletyczne i wyścig kolarski Zułów — Wilno.

Za granicą:

W Brukseli mecz o puchar Davisa Belgia—Szwajcaria.

W Bukareszcie mecz piłkarski Rumunia—Belgia.

We Wrocławiu mecz piłkarski Niemcy—Dania.

PONIEDZIAŁEK, dn. 17 bm.:

Na stadionie WP. mecz piłkarski Polonia — FAC. (Wiedeń).

Na prowincji:

W Lublinie mecz piłkarski Warszawa — Lublin.

W Katowicach mecz szczypiorniaka Wiener Sportklub — Vorwaerts.

W Chorzowie mecz AKS. — Hartha (Saksonia).

W Nowym Sączu zakończenie międzynarodowego wyścigu górskiego na Dunajcu.

W Łodzi mistrzostwa bokserskie Zw. Makabi i mecz piłkarski ŁKS. z reprezentacją Łodzi.

We Lwowie mecz piłkarski Vienna—Pogoń i wyścig kolarski Lwów — Przemyślany — Lwów z okazji jubileuszu LTK i M

W Bydgoszczy mecz Polonia — Union Oberschönewalde.

W Zakopanem mecz Cracovii z klubem „Wysokie Tatry".

Za granicą:

W Brukseli mecz tenisowy o puchar Davisa Belgia — Szwajcaria.

W Sztokholmie sensacyjny mecz piłkarski Anglia — Szwecja.

W Paryżu mistrzostwa tenisowe Francji.

Po spłonięciu Hindenburga

Hel — gaz bezpieczeństwa

Straszliwa katastrofa sterowca „Hindenburg" dowiodła, iż najwyższą lekkomyślnością jest podróż w przestworzach z olbrzymim zbiornikiem gazu tak łatwo palnego, jak wodór. Ponieważ cios, jaki dotknął lotnictwo niemieckie, nie skłonił rządu do zaniechania budowy sterowców, przeto nabiera znowu aktualności sprawa zastosowania niepalnego helu do wypełniania srebrzystych powłok balonów sterowych.

Tragiczny „Hindenburg" był niestety wypełniony wodorem, gdyż hel jest gazem rzadkim, stosunkowo dosyć kosztownym i co najważniejsze, produkcję jego zmonopolizowało jedno tylko państwo na świecie, mianowicie Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Aczkolwiek hel można znaleźć w wielu krajach i zwłaszcza w szybach naftowych, źródłach mineralnych, gazach wulkanicznych i t. p. występuje on jednak zawsze w tak minimalnych ilościach, że nie ma mowy o normalnej jego eksploatacji. Jedynie w Ameryce Północnej, a w szczególności w stanach Kansas, Texas i Colorado, znajdują się obfite źródła helu, zazdrośnie strzeżone i obwarowane zakazem wywozu za granicę tego cennego gazu, którego metr sześcienny kosztował ostatnio około jednego dolara.

Hel jest znany od roku 1868, od chwili gdy wykryto jego obecność w widmie słonecznym (stąd nazwa od greckiego wyrazu helios — słońce), oraz w gazach, wydobywających się z krateru Wezuwiusza. W roku 1905 odkryto w stanie Kansas pierwsze źródło helu, zawierające 1.84 proc. tego pierwiastka. W r. 1908 hel został po raz pierwszy skroplony, przy czym jako ciecz okazał się on osiem razy lżejszy od wody. Produkcja przemysłowa helu została podjęta dopiero pod czas wojny i już w tym czasie zaczęto myśleć o zastosowaniu tego gazu do napełnienia sterowców. Ostatnim etapem w historii zastosowanie helu jest uzyskanie tego pierwiastka w postaci ciała stałego pod ciśnieniem 26 atm. i w temperaturze wyższej o 1° od zera absolutnego. Stało się to w r. 1926.

Stosunkowo znaczna ilość helu znajduje się w atmosferze, gdyż na każdy metr sześcienny powietrza przypada 5 cm sześciennych tego pierwiastka. Hel jest ciałem chemicznie obojętnym, niechętnie się łączy z innymi ciałami a w szczególności z tlenem, dzięki czemu jest niepalny i niewybuchowy. W tym leży jego główna przydatność dla celów żeglugi powietrznej.

Hel jest prawie dokładnie dwa razy cięższy od wodoru, to też wypełniona nim powłoka sterowca mieć będzie mniejszą siłę nośną, niż gdyby była wypełniona wodorem. Poza tym hel jest znacznie droższy od wodoru. Nie ulega jednak wątpliwości, że warto powiększyć koszty budowy i eksploatacji, aby przez zastosowanie helu zamiast wodoru uniknąć tragicznych wypadków, które spotykały wszystkie niemal dotychczas wybudowane sterowce.

Jeszcze o rewii 3 maja w stolicy

W tym roku w wielkiej rewii 3-go Maja na placu Marszałka Piłsudskiego po raz pierwszy wzięły udział, prócz wojska, oddziały fabrycznych straży pożarnych. Prawie wszystkie większe fabryki warszawskie były reprezentowane. Na czele kroczyły oddziały żeńskie w granatowych mundurach. Udział kobiet w pożarnictwie jest jeszcze w Polsce dla szerokich mas nowością, to też zebrana publiczność nie szczędziła oklasków tym pionierkom w dziedzinie pożarnictwa.

Pierwszy kroczył oddział żeński „Dobrolin", który swą doskonałą postawą i wyekwipowaniem zwracał powszechną uwagę.

Za oddziałami żeńskimi szły oddziały męskie i tu drużyna fabryki „Dobrolin" wyróżniła się, idąc na czele zielono umundurowanych oddziałów, wśród publiczności słychać było liczne głosy: „Dobrolin" wszędzie przoduje.

Przy tej sposobności warto dodać, że fabryka „Dobrolin" w swym prawie trzydziestoletnim rozwoju idzie wciąż naprzód, czy to w dziedzinie wewnętrznej organizacji czy w dziedzinie ulepszenia swych wyrobów wypuszczając na rynek coraz to nowe artykuły, które zawsze są pierwszorzędnej jakości.

10 wagonów trumien

kupił po przegranej w karty

Sensacją Wiednia jest niezwykła afera hr. Franciszka Sternberga, znanego bogacza wiedeńskiego, który w ostatnich dniach zniknął bez śladu, wobec czego władze sądowe wyznaczyły na kuratora majątku adw. dra Höplera. Ponieważ nikt nie wie, gdzie znajduje się obecnie hr. Sternberg, nie można mu było doręczyć skargi w wytoczonej przeciw niemu w sprawie o 10.000 szylingów, co właśnie spowodowało wyznaczenie z urzędu jego zastępcy w sprawach majątkowych. — Hr. Franciszek Sternberg pochodzi ze znanego rodu morawskich ordynatów, a matką jego była hrabianka Larisch, która odegrała głośną rolę na dworze cesarskim Franciszka Józefa, ułatwiając spotkania między arcyksięciem Rudolfem a Marią Vetserą.

Hr. Franciszek Sternberg prowadził lekkomyślny tryb życia, przegrywając w karty wysokie sumy pieniędzy, musiał uciekać się do pomocy rozmaitych lichwiarzy, którzy w końcu uczynili z niego bezwolną ofiarę. Dla zdobycia pieniędzy hr. Sternberg niejednokrotnie musiał brać na siebie fantastyczne zobowiązania wekslowe w formie wynagrodzenia za udzieloną w krytycznym momencie pożyczkę dokonywać dziwacznych tranzakcyj.

Bezpośrednio przed zniknięciem hr. Sternberg „przyparty do muru" koniecznością natychmiastowego zwrotu długu karcianego uzyskał pożyczkę pod warunkiem kupna... 10 wagonów trumien. Na tranzakcji tej stracił z górą 50 proc., co spowodowało ostateczną ruinę majątkową. Następnego dnia hr. Sternberg zbiegł z Wiednia w niewiadomym kierunku, pozostawiając długów na sumę 100.000 austriackich szylingów.

polskim, bilans Ziem Wschodnich nie jest bilansem najgorszym".

(1-go kwietnia).

„Wilno w roku pańskim 1937 staje u progu nowej epoki. Szytany, wielka rzeźnia w Wilnie, bekoniarnia w Nowej Wilejce, rozbudowa elektrowni wileńskiej, regulacja Placu Katedralnego, ul. Mickiewicza i kilku innych, budowa paru nowych gmachów — oto pobieżny przegląd tegorocznych zamierzeń w samym Wilnie, nie mówiąc już o całym szeregu projektów obliczonych na potrzeby prowincji".

(13 marca).

„Tegoroczny Kaziuk miał oczywiście swoje niedociągnięcia organizacyjne. Wilno nie jest miastem dobrej organizacji, nie tylko z winy organizatorów, ale i organizowanych. W każdym razie muszę stwierdzić duży postęp turystyczny w porównaniu ze stanem rzeczy sprzed trzech czy czterech lat. Uczymy się manewrować masami, o jakich trudno byłoby nawet myśleć przed kilkunastu laty. Jeżeli wiek nasz nazywa się „erą maszyn i mas", to część roboty znajduje się na warsztacie. Wprawdzie maszyn jeszcze nie ma, ale zaczynają już być masy".

Ustępy z korespondencji, które tak niepodobały się autorce brzmią następująco:

„Pensjonaty w Trokach i Naroczy rosną wolniej, niż wymiana zdań na odwieczne tematy polityczne i urbanistyczne. A żeby nie być gołosłownym, sięgam do referatu wygłoszonego przez wiceprezesa Zw. Propagandy Turystycznej, p. Adama Tańskiego, na zjeździe miast województw wschodnich. Znajdujemy tam rewelacyjne cyfry, tyczące możliwości inwestycyj hotelarskich w Wilnie. Proszę tylko słuchać.

Przeszło 200 tysięczne miasto posiada tylko 20 hoteli o 440 pokojach i... za ledwie 20 łazienkach. (Wszystkie hotele wileńskie posiadają tedy tyle łazienek ile jeden średni hotel poznański).

„Hotele wileńskie, czytamy w referacie, pomieścić mogą ogółem 800 osób. Jeżeli do tego dodać schroniska, przekroczymy zaledwie liczbę 1.000 miejsc. A przecież odbywają się w Wilnie zjazdy po kilka tysięcy osób. Na dzień św. Kazimierza zjeżdża się od 6 do 7 tysięcy osób. Ziemie Wschodnie potrzebują nieodzownie inwestycyj w hotelarstwie. Bez nich o rozwoju turystyki, która by miała widoki na przyszłość nie może być mowy. Modernizacja i podniesienie stanu kulturalnego hoteli, budowa nowych, oto podstawowe i najniezbędniejsze posunięcia. W sprawie budowy Domu Turystycznego w Wilnie były różne projekty. Potrzeba Domu jest coraz bardziej paląca".

„Drugą arcyważną sprawą jest modernizacja ulicy Mickiewicza. Pisałem już kilkakrotnie, że Wilno pozbawione jest de facto śródmieścia. Tymczasem dla lokalnego ruchu turystycznego, płynącego do Wilna z małych miasteczek właśnie sprawa śródmieścia jest sprawą pierwszorzędną. Kostkę kamienną zaczęto stosować nie tylko w Grodnie, ale nawet w Święcianach. Wilno nie powinno zapominać o tym, że wymagania życiowe wciąż wzrastają. Modernizacja ul. Mickiewicza przez Magistrat wymaga jednak rozstrzygnięcia sprawy pomnika Adama Mickiewicza. Tymczasem nikt nie wie, gdzie pomnik stanie, ponieważ kochane Wilenko nie może jakoś dojść do porozumienia. Ten spór powinien być rychło zakończony. Dziesięć lat to okres chyba dostateczny do namysłu. Ostatnio został nader słusznie wysunięty pomysł ustawienia modelu, celem ułatwienia wyboru i decyzji".

Czy to są rzeczy tak bardzo niesłuszne?

Dalej p. Wanda Dobaczewska pisze tak: „a o bruki, hotele, schroniska, walczmy zajadle zębami i pazurami, ale u siebie w domu na łamach Kurjera, Dziennika, Słowa, Kurjera Powszechnego, Expressu". Stanowisko teoretycznie słuszne i osobiście przeze mnie podzielane jest w praktyce dziennikarskiej niemożliwe do utrzymania. Sz. Autorka zapomniała, że egz czasop. wileńsk. otrzymują redakcje dzienników w całej Polsce. Wyjątki z „bolączek naszych" zjawiają się na szpaltach prasy warszawskiej znacznie częściej niż moje koresp. w „Gazecie". Wreszcie zapomniała Sz. Autorka o istnieniu w Wilnie i innych korespondentów wielkich dzienników polskich.

* * *

A teraz na zakończenie kilka słów pro domo sua. Nie chciałbym zabierać miejsca przeznaczonego na debaty publiczne swoją osobą, ale ostatni ustęp z polemiki, istotnie nie bardzo grzeczny zmusza mnie do tego... („chce się zawołać b. niegrzecznie: Dość tego, do diabła z tym wszystkim"). Otóż oświadczam, że nie tylko diabeł, ale nawet sam Lucyper nie zmusi mnie do zaniechania walki o bruk w Wilnie. Nie mam zamiaru należeć do typu dziennikarzy oprowadzanych i inspirowanych. Ale chętnie korzystam z materiałów, jak w danym wypadku z informacji speców od turystyki, a że obraz wypada pesymistycznie, wina to rzeczywistości nie moja.

W Radzie Miejskiej i Zarządzie zasiadają moi serdeczni przyjaciele z lat uniwersyteckich, pomimo tego rozpieszczać ich pochwałami nie zamierzam. Szanowna i droga koleżanka Wanda Dobaczewska może być zupełnie pewna, że gdyby nawet mój rodzony brat był odpowiedzialny za bruki i hoteliki wileńskie, moje korespondencje nie uległy by zmianie bodaj najmniejszej.

Jeżeli miewam wyrzuty sumienia z racji moich korespondencyj wileńskich, to raczej z powodu optymizmu, niestety wrodzonego, niż z powodu nadmiernego pesymizmu. Jednakże nie można być optymistą tam, gdzie każdy turysta może na własnej skórze odczuć zupełnie co innego. Zwabiony reklamą, a zrażony rzeczywistością stanie się właśnie najgorszym wrogiem turystyki wileńskiej.

Przykro mi bardzo, że po tylu dziesiątkach korespondencyj chwalących urodę Wilna, zostałem zaliczony przez wilniankę do kategorii „Wróg Wilna Nr. 1". Nie jestem Wrogiem Wilna Nr. 1, **jestem poprostu przyjacielem Wilna idącego naprzód,** w myśl ultrapraktycznej maksymy, posłyszanej od jednego z prezydentów miast małopolskich.

„Panie Redaktorze, P. Redaktorze, tylko na miłość Boską żadnego optymizmu, bo inaczej tam w Warszawie obetną mi kredyty".

Kazimierz Leczycki.

—o0o—

Sensacje dnia

Ofiara katastrofy motocyklowej artysta Józef Krel zmarł w szpitalu

W szpitalu Dzieciątka Jezus zmarł artysta teatrów łódzkich Józef Krel, który padł ofiarą katastrofy motocyklowej na Okęciu.

Stan drugiej ofiary wypadku, sekretarza teatrów łódzkich Stefana Tymowskiego jest nadal bardzo groźny. Ranny odzyskał wprawdzie przytomność i stan jego uległ pewnej poprawie, jednak lekarze obawiają się komplikacji.

Dochodzenie policyjne w sprawie katastrofy zostało już zakończone i w najbliższych dniach akta zostaną skierowane do prokuratury.

Na miejscu badanie przyczyn wypadku badała specjalna komisja. Wynik prac biegłych trzymany jest jeszcze w tajemnicy.

Tragiczna katastrofa samochodowa

Na szosie warszawskiej pod Ledlinkiem pow. radomskiego samochód osobowy, prowadzony przez właściciela Romana Barabasza z Warszawy zderzył się z samochodem ciężarowym skutkiem czego z pośród 4 osób jadących samochodem osobowym: Wacława Orłowska z Warszawy, poniosła śmierć na miejscu, Roman Barabasz został ciężko ranny, a Tadeusz Ślusarski, student Politechniki Warszawskiej i Jadwiga Walijewska z Warszawy doznali lżejszych obrażeń.

Rannych umieszczono w szpitalu w Radomiu. Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia przyczyn katastrofy.

Lotniczy rekord światowy ustaliła polska pilotka szybowcowa

Na szybowisku w Bezmiechowej pilotka Aeroklubu Poznańskiego p. Wanda Modlibowska ustaliła wspaniały rekord świata w locie szybowcowym na czas.

Modlibowska wystartowała na szybowcu typu „Komar" dnia 13 bm. o godz. 8.38 i utrzymywała się w powietrzu do dnia 14 bm. godz. 8.52. Lotem tym pilotka polska podwyższyła o 10 godzin światowy kobiecy rekord długotrwałości lotu na szybowcu. Czas osiągnięty przez Modlibowską jest o 2 godziny lepszy od rekordu Polski w konkurencji męskiej.

Wiadomości radiowe

SŁUCHAJMY CO MÓWIĄ POLACY W CHICAGO

Transmisja Polskiego Radia z Ameryki.

W niedzielę, dnia 16 maja odbędzie się sensacyjna transmisja Polskiego Radia z Chicago, tej stolicy Polonii Amerykańskiej. Transmisja odbędzie się z okazji zjazdu Rady Związku Organizacyj Polskich, które jednoczy wszystkie organizacje Polonii Amerykańskiej na terenie Stanów Zjednoczonych, wśród nich zaś tak zasłużone związki, jak: Związek Narodowy Polski, Zjednoczenie Polskie Rzymsko Katolickie, Związek Polek i inne

Z okazji tego zjazdu Polonia Amerykańska święcić będzie również rocznicę Konstytucji.

Początek transmisji, która nadawana będzie na wszystkie rozgłośnie polskie, przypadnie na godzinę 19,20. Usłyszymy zapowiedź speakera amerykańskiego, który w języku polskim i angielskim rozpocznie transmisję. Specjalne przemówienie w obu językach wygłoszą: Prezes Związku Franciszek Świetlik, Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Marquette, Konsul Generalny RP dr. Wacław Gawroński, burmistrz miasta Chicago p. Kelly oraz p. A. Olszewski w imieniu młodzieży polskiej w Stanach Zjednoczonych. Przemówienia te będą przeplatane częścią muzyczną, w czasie której usłyszymy orkiestrę symfoniczną pod dyrekcją Roy Shield a. męski chór a capella złożony z 30 osób, pod dyrekcją Z. Skubikowskiego, oktet Polskiego Klubu Artystycznego, oraz pianistkę Adelinę Preyss.

Transmisja radiowa ze Stanów Zjednoczonych wzbudzi niewątpliwie wielkie zaciekawienie.

ZWIEDZAMY LOTNISKO.

Dnia 17 bm. tj. w drugi dzień Zielonych Świąt Rozgłośnia Wileńska organizuje ciekawą wycieczkę na lotnisko Porubanek. Uczestnicy zapoznają się z wszelkimi interesującymi urządzeniami w nowoczesnym luksusowym gmachu portu lotniczego oraz z całokształtem zagadnień lotnictwa komunikacyjnego, sportowo-motorowego i szybownictwa. Wycieczkę urozmaici pokaz różnych typów samolotów sportowych, przylot i odlot dwumotorowego płatowca linii międzynarodowych oraz loty na szybowcach holowanych. Wycieczka bezpłatna. Przejazd autobusami z placu Świętojańskiego w dwuch turach o godz. 10.30. Koszt przejazdu w obie strony 90 groszy. Powrót około godz. 15 ej.

Odznaczenie

Prezes Wileńskiej Izby Rzemieślniczej p. Władysław Szomański został po raz drugi odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi za działalność społeczną.

Wyniki egzaminów dla aplikantów sądowych

W wileńskim sądzie apelacyjnym zakończone zostały egzaminy dla aplikantów sądowych. Do egzaminów tych, jak pisaliśmy, przystąpiło 63 aplikantów z terenu całego okręgu. do ustnych dopuszczono 38 osób z wynikiem dodatnim złożyło egzamin 21 aplikantów w tym 14 chrześcijan i 7 żydów.

Tabela loterii

7-my dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

15.000 zł.: 65717

5.000 zł.: 69875 90565 133462

2.000 zł.: 5067 7090 20128 20720 29572 36416 43460 57379 66058 67336 69507 70263 76807 77207 87584 131764 133856 138121 157226 162382 162756 187524

1.000 zł.: 5234 6720 17265 20289 36796 40484 40809 53164 54683 60137 62655 63625 65770 74323 74875 101376 139061 158795 161255 162364 164088 170946 175965 179884 184275 190564

Wygrane po 200 zł.

27 36 178 95 844 488 504 24 787 861 904 1012 264 69 511 31 918 2083 167 72 284 334 64 407 636 733 46 79 993 3105 6 78 848 624 849 922 39 51 88 4006 19 70 138 91 99 605 711 67 846 946 5154 88 200 91 511 46 53 56 75 669 792 801 91 98 99 6018 113 327 632 42 715 871 7024 204 53 605 16 40 813 8223 434 78 559 89 681 754 801 16 9110 52 53 83 316 54 477 78 91 525 77 80 98 714 55 85 854 952.

10107 31 221 33 328 407 89 511 74 11177 339 474 83 532 794 874 935 76 12071 96 258 87 418 99 567 724 870 918 86 13214 490 590 926 99 14112 83 70 247 377 15246 464 501 8 51 91 606 16 16022 185 245 909 34 17060 116 437 641 855 74 18003 127 72 86 222 80 98 390 478 666 884 19071 128 825 928 62 69.

20130 216 97 845 435 68 624 58 841 21265 705 81 91 22079 106 204 486 88 527 716 837 945 55 23078 103 227 418 833 24311 88 440 84 505 668 98 832 25098 810 48 773 74 916 26107 289 517 43 654 818 27354 507 88 636 69 713 808 84 28096 187 416 706 45 932 53 63 29080 137 258 448 82 540 628 86 776 92.

30007 157 315 96 429 671 98 31034 158 214 56 478 527 72 614 32081 348 430 74 517 771 88 874 913 46 33063 108 226 531 691 716 821 43 75 92 979 34072 142 88 874 571 782 979 35031 51 224 75 471 715 60 826 956 57 91 36092 102 40 306 80 444 596 742 844 37095 318 81 500 43 615 39 85 38041 47 133 450 58 77 626 32 727 827 39029 78 146 50 520 94 845.

40003 226 422 30 831 943 41270 379 430 605 48 703 8 85 947 42098 174 207 646 713 827 94 949 75 40301 20 349 56 452 78 686 739 62 816 968 44076 94 377 601 44 62 821 95 906 58 45403 14 65 92 546 625 27 88 776 46260 756 925 864 4740 838 96 79 368 94 686 49171 78 81 559 79 791 965 50016 30 150 64 67 229 60 97 418 787 897 51264 313 57 847 934 52071 137 209 26 363 84 477 509 866 53197 285 334 463 75 541 65 620 803 66 907 12 86 54031 40 45 228 291 544 688 705 938 69 55037 63 57 116 50 72 282 83 44274 642 56266 32 433 731 972 57003 62 199 216 70 332 86 458 602 808 996 58025 43 50 88 124 233 87 409 18 591 601 7 50 62 86 751 58 875 78 59132 368 415 540 715 24 831 949 60090 159 232 432 39 535 696 700 61 61000 22 35 231 34 402 41 35 541 80 857 87 977 62070 173 205 311 476 544 69 703 27 64 881 63028 40 53 239 83 94 360 470 517 807 64144 94 213 46 89 410 15 18 78 96 694 748 65125 41 314 648 78 89 788 824 948 66164 283 326 437 569 822 38 944 52 67320 400 512 74 847 914 84 68122 50 328 37 70 586 760 69118 322 443 531 720 27 943 44 84 70006 276 453 544 621 53 735 948 55 69 71194 271 62 605 72299 327 533 74 626 57 72 820 53 60 70 73019 54 221 58 302 404 46 653 71 782 996 74223 71 588 898 915 18 53 87 75285 300 41 556 615 799 916 76051 67 215 97 504 639 55 805 77 948 82 77172 231 42 470 550 610 727 44 65 887 922 80 94 78137 324 415 594 777 894 79038 222 392 542 602 27 70 72 706 19 51 901 91

80022 161 292 390 411 85 961 81056 475 95 517 612 768 82064 164 291 88 586 796 83163 87 449 85029 149 240 353 439 55 549 831 75 95 698 84102 70 540 67 721 73 955 73 86087 145 84 313 566 701 41 816 59 98 960 87025 154 75 245 312 40 67 649 728 87 813 88058 267 76 687 892 901 7 61 74 89146 77 332 432 513 801 26 989 9003 91 100 50 236 335 78 450 623 770 835 91096 409 59 578 691 862 906 70 89120 278 385 92 472 505 716 93052 149 248 438 69 647 729 854 94101 214 393 586 605 34 832 931 66 67 95000 31 162 96034 369 412 549 722 931 97119 592 625 98044 132 206 584 624 36 99334 39 49 424 64 854 909 100482 93 540 634 47 79 101182 256 69 79 334 464 894 984 102004 72 221 34 322 85 478 673 979 103053 185 236 90 340 849 925 104129 59 61 405 515 91 617 58 744 105137 64 458 93 557 67 830 50 65 67 964 05266 457 817 21 321 407 500 601 787 108147 58 432 530 47 99 676 868 95 109025 722 110070 11 83 944 111158 78 274 422 73 640 923 98 112118 74 378 473 45 548 75 624 819 63 113002 108 236 318 88 463 526 692 959 8 2

114147 277 90 396 451 553 663 735 830 911 115004 241 967 86 92 116174 249 55 90 991 117073 238 43 462 547 48 55 774 824 973 118316 88 691 947 60 119057 109 89 416 30 591 635 721 817

120034 135 239 384 615 37 729 807 9 11 957 121060 114 58 299 320 409 99 560 663 67 91 99 703 71 85 947 122043 63 116 30 39 65 39 382 523 35 677 820 123186 234 323 461 563 656 785 906 124326 469 676 757 844 57 125111 83 85 345 83 513 778 944 126458 99 639 74 889 127461 772 128237 523 41 43 640 724 820 57 129327 40 430 846 130069 188 330 401 131055 107 275 682 756 807 132320 415 633 97 748 98 932 76 89 98 133067 78 680 974 134027 405 552 86 94 798 980 135000 56 142 79 203 340 98 590 602 932 136682 91 137065 153 293 572 623 708 19 138024 83 99 177 89 227 48 430 582 84 615 32 735 878 139241 351 68 579 756 853 985 140052 183 86 442 84 670 700 64 841 53 141270 307 403 89 697 702 901 37 142120 62 255 424 59 523 56 69 96 602 70 76 971 143167 57 231 63 317 60 70 530 60 144090 231 338 436 664 73 917 145241 352 483 875 914 19 146213 318 547 604 62 79 778 87 891 914 69 147113 273 431 64 80 681 730 852 927 56 60 86 148121 44 96 276 82 347 409 736 881 149321 494 501 924 93 150048 52 93 100 75 454 592 151038 36 45 102 56 234 41 329 537 66

152019 22 67 104 36 49 588 654 798 934 98 153211 42 92 342 92 66 508 26 721 2 903 46 154173 285 304 59 427 615 885 97 941 155087 156 457 793 850 84 909 156344 439 64 71 418 751 97 963 83 157027 70 140 9 76 292 312 436 524 77 806 938 158648 726 46 990 159141 145 229 386 553 770 82 160229 777 910 161028 305 704 74 818 904 162005 36 128 228 53 79 399 471 850 163083 7 131 220 92 164024 128 235 425 656 763 801 32 165060 116 246 92 355 495 6 554 607 8 966 166073 162 247 395 574 41 703 167077 155 282 605 7 58 60 1 777 818 23 168434 52 532 8 52 632 78 169016 110 49 372 84 549 98 650 703 906 50 6 170004 256 474 570 652 891 171005 24 556 3 270 317 32 576 8 604 75 722 860 172014 149 250 395 409 44 761 994 173011 66 302 96 720 873 99 174056 141 270 482 701 72 854 925 73 175097 120 86 290 392 409 36 515 749 80 176032 74 83 332 443 662 898 925 177192 7 267 469 517 600 3 178024 292 355 73 99 733 49 814 179130 44 487 511 681 700 85 885 907 180019 31 155 307 653 755 869 92 181023 140 91 221 84 435 529 87 666 782 826 917 182047 194 283 317 421 782 975 98 183177 81 417 90 516 784 825 45 99 184008 80 2 288 310 44 647 746 185069 90 103 23 94 285 534 74 642 5 791 820 981 186278 507 679 741 908 69 187186 408 40 803 966 96 188022 131 75 589 728 189043 92 490 514 56 63 91 859 903 60 19003 72 394 532 191041 164 77 368 70 431 52 769 192021 259 66 327 420 574 651 904 39 193025 111 280 2 423 32 525 613 97 761 836 194078 135 239 303 405 57 64 528 82.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

88 162 67 261 401 24 721 83 1164 801 2041 376 405 642 84 791 927 3397 506 750 921 4398 406 543 83 637 47 78 811 5288 415 649 938 6138 262 66 410 41 56 602 6 70 87 638 791 8065 215 66 455 570 794 9550 10081 234 85 302 65 436 47 577 657 63 955 78 11134 360 682 12116 353 849 13819 14168 289 15919 16209 869 17204 94 420 24 95 568 76 990 18036 76 118 48 358 803 82 19235 468 533 86 834 66 20052 869 909 21005 383 686 945 22098 123 32 266 392 933 23476 539 69 816 905 24335 415 900 25079 202 302 459 26038 55 27187 292 539 49 71 86 28234 816 949 29214 24 87 321 563 66 690 30551 841 31370 875 921 86 32176 318 33247 317 517 639 939 34337 950 35187 452 568 658 853 36000 364 417 52 993 37048 246 526 655 887 94 38481 687 39252 369 472 543 98 609 833 933 40080 325 465 78 41115 524 42365 83 448 536 670 896 43291 366 642 745 846 44111 19 383 687 871 941 45316 564 801 47 929 46033 303 32 523 698 893 991 47229 36 433 71 48028 431 621 27 84 802 498 88 49176 285 766 90 833 903 60 50020 38 83 365 804 51223 848 52270 742 53075 351 583 710 894 922 28 55028 896 56418 86 87 665 774 57060 160 78 599 58141 958 83 59895 60089 384 560 652 830 81 949 61062 106 250 334 416 607 62143 48 650 993 63104 20 515 22 751 67 801 64075 189 864 65100 59 251 380 425 530 67236 68008 147 316 98 564 933 64 69204 386 711 858 70186 482 600 869 71319 402 97 764 84 905 33 72290 429 83 745 887 73189 275 592 673 974 74235 409 530 75176 229 89 600 40 869 76058 176 389 686 77209 306 14 27 983 78052 292 521 665 79025 284 459 646 853 80148 53 75 353 475 525 753 822 81306 18 905 93 82068 88 136 47 238 624 28 83180 324 629 750 84071 177 410 701 840 50 85050 66 112 425 659 714 58 63 86285 626 87248 89 702 88 904 88275 366 88 446 588 89457 657 90145 52 359 641 59 893 91143 564 694 92200 367 502 631 93083 311 509 648 776 890 94274 659 95138 54 74 232 855 96066 272 489 632 820 70 97063 96 169 973 98196 375 401 558 751 804 99527 639 751 844.

10028 339 726 926 54 101281 390 580 708 926 102147 224 352 435 618 24 103101 920 104255 410 966 105156 72 376 774 106164 82 556 836 107133 224 84 89 406 579 651 717 108067 372 477 872 109011 249 674 714 69 869 110014 160 328 69 624 750 111272 418 90 112049 579 719 113325 65 488 537 905 114024 184 653 115003 245 341 431 66 666 87 862 16110 240 562 612 869 117136 550 610 118403 975 119013 268 525 54 864 120153 272 421 34 76 908 85 121103 226 816 900 75 122301 56 605 49 791 958 123009 29 436 124122 231 453 125124 28 409 29 56 537 823 39 126282 338 715 127022 148 74 562 707 26 29 128059 475 130082 137 436 68 534 609 783 892 131008 236 47 327 480 771 132254 443 711 133224 655 777 134138 689 870 135273 977 136174 213 472 587 95 989 137768 992 138492 518 994 139073 85 110 236 39 846 140037 861 877 141430 755 963 74 142141 722 817 947 143024 877 554 602 774 940 144221 480 964 145164 288 498 524 60 720 46 849 146071 352 732 147083 159 388 433 598 604 76 148003 129 5 4636 766 918 149604 60 928 150514 855 151244 471 623 625 981 84 152190 305 86 555 607 153172 228 937 154013 149 382 731 828 155101 386 811 156215 547 157098 130 367 440 98 660 953 157109 60 477 780 908 159254 810 639 857 160031 528 49 939 161393 554 688 701 162041 528 715 163508 888 164191 466 95 554 720 931 165240 448 590 710 166713 72 949 167136 451 516 689 951 168042 59 194 527 746 849 931 169232 699 966 170044 38 495 944 171165 574 803 172019 86 323 935 173092 587 174068 296 446 855 64 175094 247 509 816 950 176017 732 177088 263 498 779 961 178155 654 179007 480 799 180840 181254 74 455 530 60 905 182307 601 707 852 916 183308 501 831 184153 260 450 587 185324 681 936 38 40 186060 296 468 98 573 757 808 187352 493 188059 93 213 458 78 911 189397 690 190116 275 324 709 895 987 191077 309 776 192359 610 739 193037 898 584 739 816 64 194007 341

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. na nr. 45948

15.000 zł. na nr. 30779

10.000 zł. na nr. nr. 36554 104937

5.000 zł. na nr. nr. 7636 22594 37219 47884

2.000 zł. na nr. nr. 12365 22315 32072 32418 40397 43310 55208 57432 83368 88288 116816 131898 148819 157263 172940 180505 183090.

1.000 zł. na nr. nr. 12219 19484 32701 47573 54793 70836 84403 87916 92764 96502 105701 112124 115332 122559 127731 129083 130410 131240 131690 136914 138566 140145 147602 148546 154010 159785 163725 165636 175703 181878 184770 187962 190688 191765 193834 194892

Wygrane po 200 zł.

648 882 945 1122 458 559 76 625 867 2081 5 631 834 957 91 354 283 421 7 84 959 89 4356 528 5251 555 915 6002 190751 6945 70164 8019 69 382 9326 907 10527 8071 2299 13018 138 465 14257 301 298 837 939 15141 700 16240 503 17575 829 18035 232 577 684 761 988 19027 152 20184 433 597 823 21035 99 295 9 304 525 625 763 23096 150 245 774 24098 742 25012 254 92 331 26099 118 789 857 27055 0250 649 911 38 28164 75 203 437 914 87 29161 433 578 763 818 30014 68 667 55 946 3006 106 319 708 32154 285 547 33128 34154 309 21 495 35599 605 36038 162 279 320 524 942 37013 680 38190 563 39377 503 743 920 10142 853 950 41145 269 351 553 4164 66 348 45052 113 321 457 77 953 42169 299 434 49 960 43703 87 46246 79 331 709 881 47207 301 76 89 519 52 80 670 710 952 48148 93 259 564 49250 75 535 43 50317 475 519 74 912 51319 35 744 53057 81 256 978 690 868 54102 774 797 810 65 55484 536 56049 171 334 505 55 62 892 57132 611 753 955 58078 103 31 871 708 58009 27 532 628 60223 416 61420 738 62035 221 467 590 618 63229 360 98 719 28 910 64783 860 65143 702 66963 67007 192 591 831 874 922 41 5 69343 803 92 70022 72078 168 494 773 997 73323 799 912 85 74030 68 122 398 479 995 75050 669 71 718 76 872 76287 384 541 8 702 77142 972 78073 637 740 804 9015 140 216 818 93 823 855 81530 853 940 1 82697 829 5 833466 738 54 813 5 84629 954 85334 577 91 86347 86 87650 88445 590 89117 33 4 395 429 982 90182 766 810 25 85 91136 314 653 92095 181 591 756 859 93043 727 95284 870 96169 86 595 97775 9087 74 98157 285 464 527 49 627 99128 598 8858 101011 67 100 318 422 584 759 846 84 101242 847 207 408 25 92 521 64 88 713 60 816 13019 385 428 57 10410 37 436 944 105436 51 823 85 106407 51 604 170 345 914 29 108255 89 362 860 925 109414 587 110680 11090 336 950 112175 599 113022 105 240 303 612 6746 59 114143 88 420 750 825 937 115045 158206 47 705 85 852 116055 572 88 636 82 995 117241 72 381 459 97 650 747 80 808 118049 437 119193 392 120092 254 121002 710 21 122159 894 808 123181 223 623 712 124206 303 524 65 943 25204 89 462 828 919 126019 71 322 3 6 477 81 999 127060 417 769 128012 240 707 129243 302 440 568 13338 79 435 675 999 131647 76 963 132051 229 853 133381 455 750 134239 365 543 70 732 135154 236 57 368 968 136124 138391 937 13808 648 934 146261 959 142074 615 924 59 143118 90 352 558 777 818 63 914 7 144347 98 425 541 818 62 956 145 220 462 46381 618 793 147047 333 645 56 775 148302 419 60 553 853 963 149020 285 6 96 475 522 150196 223 908 15167 222 417 63 546 773 152287 8 498 521 963 153433 40 154 454 583 814 155 509 743 91 156945 157087 8 319 17 511 778 876 158021 142 9 596 798 159127 669 765 835 6 60 160202 489 855 161171 237 396 836 162378 587 163181 357 164011 8 350 404 81 165085 403 536 776 900 166078 411 167648 734 47 844 961 168683 817 923 169369 729 832 5 170100 212 312 32 755 171697 786 172111 50 495 557 895 173903 24 174 249 175356 870 176011 168 444 524 32 896 903 177359 178191 216 806 942 4 179190 463 721 875 180146 951 181137 8 741 960 182266 407 43 80 564 846 183012 29 61 352 465 649 184350 318 534 645 185009 172 277 772 896 969 186534 621 799 830 187053 131 670 188103 582 704 825 189057 127 9 381 615 75 190254 945 94 191920 383 491 560 95 722 882 952 192263 193352 732 841 194071 140 94 423 836.

Z bruku wileńskiego

Student U. S. B. Zygmunt Borys zam. przy ulicy Nikodema 10 zgłosił się wczoraj do policji pełen oburzenia na obywatela U. S. A. Michała Lawrenca-Butryma, zam. ostatnio w Polsce w folwarku Daugielowszczyzna, gminy sobotnickiej, pow. lidzkiego, oskarżając go za zelżenie Rządu Rzeczypospolitej i religii katolickiej.

Jak wynika ze słów meldującego, Lawrence-Butrym przybył do Wilna w odwiedziny do swego krewnego zam. przy ulicy Nikodema 10. Tam poznał studenta Zygmunta Borysa, z którym wszczął rozmowę na aktualne tematy polityczne, i wtedy miał dopuścić się powyższej zniewagi. Zygmunt Borys podał kilku świadków, którzy potwierdzą jego zeznania.

Policja sprawę przeciwko Lawrensowi skierowała do prokuratury. (c).

*

Przed paru dniami zanotowaliśmy wypadek odnalezienia dużego pocisku artyleryjskiego w piwnicy domu Nr. 7 przy zaułku Lidzkim.

Wczoraj Edward Stefanowicz, (ul. Porudomińska 12) porządkując swój ogród wykopał z ziemi duży pocisk artyleryjski, zaryty w piasku.

Stefanowicz powiadomił o znalezisku policję. Na miejsce wypadku sprowadzono pirotechnika wojskowego, który zabezpieczył pocisk przed wybuchem, po czym przewieziono go do wojskowej składnicy uzbrojeniowej. (c).

*

W toku dalszego dochodzenia w sprawie ostatnich kradzieży w Wilnie policja aresztowała wczoraj jeszcze pięciu wychowanków złodziejskiej „szkoły" „profesora" Lipmana.

Młodocianych adeptów „sztuki" złodziejskiej skierowano do Izby zatrzymań. (c).

*

Policja śledcza przyaresztowała kilkadziesiąt sztuk skonfiskowanego przez władze kalendarza („Samoobrony Narodu" wydawanego w Poznaniu, a nielegalnie kolportowanego w Wilnie. (c).

—oOo—

KOLUMNA LITERACKA

pod redakcją Józefa Maślińskiego

Problem Orcia *)

— STEFAN NAPIERSKI — ELEGIE, oraz PRÓBY, Warszawa 1937, nakł. F. Hoesicka).

Pierwsza z tych książek jest tomem wierszy i poematów, druga zbiorem doraźnie formułowanych sądów o zjawiskach literackich oraz prozy poetyckiej. Na dobrą sprawę każda z tych książek mogła by się nazywać zarówno „Próby" jak i „Elegie". Dopełniają się one nawzajem tak, że nie sposób przeprowadzić między nimi jakiejkolwiek istotnej granicy.

Nazwałem kiedyś poezję Napierskiego — konsumencką. „Prawdziwe dziecko bladego klimatu naszej literatury". Jednak czas, który upłynął od jesieni roku 1935 tak zmodulował obraz układu sił tudzież atmosferę panującą w polskim światku poetyckim, że ówczesnemu „dziecku" należy dziś przyznać tytuł niemal że.. ojcostwa. — Niestrudzenie obfitą działalność Napierskiego — jako tłumacza i poety przede wszystkim — z mego stanowiska literackiego oceniać muszę jako proceder usprawiedliwiania, petryfikowania i podsuwania moim zdaniem kompromisowych sposobów „poezji ułatwionej". Napierskiemu (oraz Iwaszkiewiczowi) przypisać musimy rozwielmożnienie się narkotycznej i nie będącej w żadnym obowiązującym związku z rzeczywistością polską — maniery, którą piszą dziś: Miłosz, Hertz, częściowo Łobodowski i Piechal, maniery która pośrednio wypaczać zaczyna frapująco samorodny talent Rymkiewicza.

Dlatego to nigdy nie dość pisać o ojcu Napierskim.

Dlatego nie będziemy bawili w smakowanie jego znawstwa i umiejętności wierszopisarskich, jego coraz giętszej i bogatszej (w upodobanym zakresie) wirtuozerii w układzie okresów, rytmów, członów zdaniowych i metafor. Trwamy przy swoim: — ta precjezowatość pisarska była przed paru jeszcze laty miłem urozmaiceniem na tle rozbębnionej produkcji skamandroidów, dziś, zdeprecjonowana przez gromadkę naśladowców tembardziej nie ma szans na jakieś „porwanie" czytelnika".

Poezja jest w pewnym sensie metafizyką konkretów, ale u Napierskiego staje się raczej metafizyką szczegółów niemal że mikrometafizyką. Niektórzy z naśladowców, pchani ambicją i temperamentem młodości chcą wyrównać mankament mistrza przez metafizykę na hurt, przerzucają się kosmosami i prawami światów. Rezultaty jednak tej makro-metafizyki nie mogą być inne: — i tu i tam **maskarada KONWENCJONALNA**, w którą aby wierzyć serio, trzeba mieć albo chmiel w głowie, albo sporą, kompromitującą dawkę naiwności.

Rozstańmy się jednak z tymi rezonerami kosmosów (szczególny przypadek: katastrofiści) i trwajmy przy naszym rezonerze szczegółu. — Co kocha, co wybiera Napierski? Pejzażyki uprawnione już w sztuce, oglądy estetyzowane biologii w stylu symbolistów, zapach reminiscencji wiejący z półek zastawionych książkami starych mistrzów, szkatułeczki staropolskich pamiątek à la Kleszczyński. Nie żeby kokietować barbarzyńców, ale poprostu by nie zasnąć nad tym na wieki wieczne trzeba tu warknąć prosto: — **Z czém do gościa!**

Osobowość? Vis liryca? Otóż to.

„Myślenie do końca z pierwszego lepszego punktu wyjścia, myślenie bezinteresowne i do ostatnich przedłużeń, myślenie poza swój przedmiot, tak brawurowe, że zwracające się przeciw nam samym — to właśnie, o lirycy, jest szkielet poezji". — Ta jest u Napierskiego definicja poezji. Ponieważ artykuł ten przygodnych czytelników dawno już zapewne znudził, a więc rozmawiamy we właściwym kółku — powiem że jest to definicja poezji zdechłej. Napierski podkreślił w niej kursywą kilka wyrazów, ale zapomniał podkreślić słowo „szkielet". Ma więc być szkielet a potem „dojdzie" „forma", czyli sposoby i chwyty konwencjonalne? Mimo wszelkich zastrzeżeń chyba tak należy to rozumieć, boć przecie nie jako prosty postulat „poziomu intelektualnego" tylko?

Tu właśnie, gdyśmy już przeszli na teren sformułowań Napierskiego, najoczywiściej objawia się cała kameralna dramatyczność tego pisarza, cały problem czy kompleks Orcia.

Niewątpliwie najczystszą i najpiękniejszą formą działalności Napierskiego jest krytyka literacka. To tylko po nas, egocentrycznych i poprostu mało przeszkolonych intelektualnie jego wrażliwe i giętkie sformułowania budowane na dobrze konfrontującej pamięci mogą... spływać bez śladu, nie oddając usługi, do której były zdolne. Wszędzie indziej młodzi zwłaszcza pisarze byliby szczęśliwi, że mają do dyspozycji tak dobre zwierciadło w którym mogą się przeglądać i uczyć samych siebie, tak jak młody aktor musi nauczyć się dopiero dostępnych mu środków, oraz granic możliwości swego gestu, mimiki, głosu.

Jednakże jak nie można wychować nikogo przy pomocy samego tylko lustra, tak i Napierskiego glossatorstwo, przyczynkarstwo, impresje i aluzje krytyczne nie wystarczają. „Próby" to trochę rupieciarnia, a trochę sala gimnastyczna — dla chętnego czytelnika. Dla samego autora to akt samoobrony, to jakaś machina wytwarzająca atmosferę niezbędną do życia!

Napierski — intelektualista zakażony poezją. Dał się wciągnąć w „wir literatury". Nie chce pozostać w residuum konsumentów, a choćby nawet komentatorów. Dziecko romantyzmu i Młodej Polski, gdyby nie był tak inteligentny jak jest mógłby różnych ofiar próbować dla przekupienia Apolla: — alkoholizmu, cyganerii, amoralności i t. d. i dalej, jak to za ojców i dziadów bywało. To co wybrał z rytuału zaklęć i czarów budzi wielki szacunek. — Napierski, jak wielu w identycznej sytuacji Francuzów, postanowił dotrzeć do poezji przez grę intelektu. Jest przecie jakieś miejsce styku czystej poezji z czystą myślą. Miejsce wzajemnej polaryzacji. — Cała książka, w swym układzie i konstrukcji jest dokumentem tej świadomości, czy nadziei — pokojem schadzek z wywieszką o nieśmiało różowych szkiełkach.

I przyszedł częściowy sukces! Za jaką cenę jednakże. Gotów jestem myśleć, że Napierski, świadom płochego wdzięku rytmów i wyobraźni **poskramia** intelekt by to wszystko mu się nie rozwiało. Że się poprostu boi pójść na całego, potamać podpórki formalne i tematyczne, odwiesić się z asekuracyjnej liny krytycyzmu — choć w ten dopiero sposób zacząłby kreować sam, z siebie, dla siebie, choć tylko wtedy może stać się ludziom bliski. I boi się — gotów jestem myśleć — spauzować w pisaniu, przestać na rok, dwa strzelać książkami — choć w tym trybie nie stać go na dystans i kontemplację. Odbywa się jakiś szalbierczy balet intelektu i dyspozycyj lirycznych — wdzięczą się do siebie nawzajem, a ma to być jakieś misterium całopalenia...

Może nie wypadałoby w ten sposób pisać publicznie, ale gdy się pomyśli, że Napierski właśnie przeszczepia nam tą francuską „zarazę w Grenadzie", gdy się ogarnie sferę jego rosnących wpływów, toby się chciało gwałtu krzyczeć, że tak nie można, że nie poto mamy tradycje wspaniałej liryki by teraz więdnąć na żałośny wzór różnych Cocteaux, czy Valerych, czy nawet Eluardów.

Cóż to za godzina czadów, że jedni dostają zawrotu głowy od nieumiarkowanego wrzasku, a inni omblewają myśląc o wysiłku, którego musieliby dokonać.

Józef Maśliński.

*) por. w poprzednim n-rze „Kolumny" A. Łaszowskiego „Psychoanaliza Napierskiego".

KRYSTYNA SOŁONOWICZ.

POWIETRZE

Opadły mgły, wiśni płatki
odsłoniły kryształ kielicha
przezroczy i lśniąco gładki,
już miodem słońca nacicha.

Przez gałęzie kroplami kapie,
więc go wypijam łakomie
gdy czas, psisko senne, na łapie
opiera się nieruchomo.

Powietrze nabrzmiałe tym sokiem
pachnie jak jabłko dostałe.
powietrze oddycha szeroko,
przeciąga się wonnym ciałem.

Czerwony i słodki potop...
o, zachód skroplony w nizinie!
spoczywam jak robak złoty
zbudzony w dojrzałej malinie.

UCIECZKA

W lot świateł krąg,

wiatru mylącym pędem

liści szumem,

nie pozna, nie umie!...

turbiny

pianą się skłębią

w szum piór zgarnął mnie ptak

i zabierze,

nim pod wachlarzem lip

drogą — nieprzytomnie

będę leżeć

RÓŻE

Gdy spadnie mrok, dzień mnie o mądrość nie spyta,
zasypiam i... cała różami zakwitam.
To nie jest sen, co noc mnie dziw ten spotyka,
zasypiam i zwolna zakwitać przywykam.

Oddechu szmer w trzepot listowia się mieni,
splot moich żył tężeje, do góry rośnie,
w noc kolce wpił, włodyżył się, wyzielenił,
chłodnąca krew mknie po łodygach bezgłośnie.

Soczysty gnój za podkład chmurze zroszonej
bielutkiej chmurze róż, co hen dogóry rwie!
zwolna rozpadam się. w pył ziemi się rozchłonę,
głowę omotał zdrój, zdrój ubezwładnił mnie.

Zbezkształtnieć chcę i zbłotnieć, raz wreszcie spocząć —
ale mię mocne dźwigi róż szarpią nocą,
ale się wir barwny wzmógł nademną, we mnie,
wybrzmiała woń: płaszęcy pisk tłący w ciemni.

Rola elity kulturalnej

Jaromir Ochęduszko kontynuje w „Pionie" dyskusję prowadzoną przez B. Suchodolskiego, W. Horycę, K. Zakrzewskiego i in. na temat obowiązków tudzież roli dziejowej czołówki kulturalnej. Trzeba stwierdzić że demagogiczne mierzenie wszelkich wartości miarą „szarego człowieka" znajduje dziś w Polsce coraz mniej zwolenników. To też ton Kassandry w wywodach jak poniższe staje się coraz bardziej zbyteczny.

Naprzód należało by rozprawić się z trudnym do odparcia złudzeniem, że demokratyzacja kultury, asymilacja jej wytworów przez masy stanowi oś ich wzrostu duchowego. Brak bowiem dostosowania tych zdobyczy do ram organizmu duchowego sprawia, że pokarm duchowy staje się balastem: twórca osiąga rezultat wprost przeciwny, niż zamierzał; albowiem masy poczynają traktować kulturę jak uświetnienie i potwierdzenie swego sposobu życia i wartościowania.

Co gorsza, elita kulturalna — i to jest może najtragiczniejsze — obniżając w dobrej intencji swój lot, zamiast narzucać masom swoją kulturę, ulega ich wpływowi i przejmuje się ich zasadami, a tym samym przestaje być elitą. Trzeba sobie wyraźnie uświadomić, że wyżyny kultury nie powinny się obniżać, dlatego że kultura rozrasta się wszerz; powinno być raczej przeciwnie. Tymczasem z obozu uspołecznienia kultury wysuwa się argument, skierowany przeciwko nieużyteczności wyżyn duchowych gdy stają się one niedostępne dla mas. Pogląd ten uzyskuje z kół intelektualnie wysoko postawionych poparcie, co świadczy o chaosie i upadku w dziedzinach twórczości. Bo błędem jest sprowadzanie problemu kultury mas w wąskie łożysko troski jedynie o kulturę średnią. Przecież zacieśnianie fantazji społeczno twórczej idzie w parze z zupełną niezdolnością i niechęcią do poznania kwestyj głębszych, przyczynia się niemało do dewaluacji pragnień duchowych i twórczej pracy. Inaczej, będziemy dalej tak, jak jesteśmy dzisiaj, igraszką upiorów tej niezwyciężonej samowiedzy, zbanalizowanej i sfałszowanej — zamienimy się w społeczeństwo pozbawione większych ambicyj kulturalnych. Słusznie mówił kiedyś Leon Chwistek, że im wyższy poziom duchowy jednostki, tym trudniej wywrzeć jej wpływ na społeczeństwo. Dodaję jeszcze, że fikcją było by przyznanie zbiorowości, choćby najbardziej uduchowionej, zasługi w pracy nad postępem ludzkości. Każda inicjatywa wyłania się z myśli indywidualnej z silnej. Idąc za Whitheadem zwracamy się wobec tego przeciw zakonowi jednostajności, parowym walcom kultury, niwelującym odrębności twórcze. „Gdy człowiek przestaje wędrować, przestaje się rozwijać; fizycznie wędrówki są zawsze konieczne. Ale jeszcze ważniejsze są duchowe przeżycia, Odysseja ducha ludzkiego".

Podkreślam: pomiędzy wyżynami duchowymi, a kulturą średnią leży olbrzymia przepaść. Dlatego standaryzacja kultury zawiera w sobie materiał wybuchowy, który gmach jej może rozerwać w każdej chwili. Nie dość jest kulturę średnią rozpowszechniać, trzeba przede wszystkim kulturę najwyższą wznosić na coraz wyższe szczeble. Trzeba także — co jest dla kultury bardzo ważne — w duszach ogółu drogą wychowania uczuć przygotować miejsce dla wyraźnej hierarchii naczelnych wartości duchowych. Jeśli poszukiwać będziemy zadań i ideałów dla planu duchowego i społecznego budownictwa, to wypływać mogą one tylko z takich założeń, z takich wartości i pobudek woli.

Mam głębokie przekonanie, że nie przyjdzie nam wraz z Summer Mainem zastanawiać się nad losem ostatnich intelektualistów. Nie dlatego stoki górskie unikają zagłady, że mieszkańcy ich, rozumiejąc potrzebę ochraniania tych naturalnych zbiorników wody, zamieniają je w ziemię urodzajną: od zagłady chroni je po prostu trwałość skalistych wierzchów, spójność ich części składowych tak wielka, że rozerwanie ich dynamitem kosztowałoby zbyt drogo.

Biada wszystkim, jeżeli się rozpadną!

Teatr na szerokim świecie

W „Prosto z mostu" Helena Radziunikas zdaje sprawę z dwu pierwszych numerów „Theater der Welt", miesięcznika wiedeńskiego, którego redaktor prof. dr. Józef Gregor potrafił skupić do współpracy wybitnych teatrologów różnych krajów (w tem i Polski). Pismo staje się więc jakby rewią marzeń i rzeczywistości teatralnej całego świata.

Wysoki poziom kulturalny wydawnictwa, koncepcja teatroznawstwa jako żywej wiedzy o żywym i ciągle zmiennym istnieniu, słuszne założenie programowe, wynoszą to pismo na wybitne stanowisko w naukowej literaturze teatralnej.

Nie jest ono poświęcone pewnej zamkniętej historycznej epoce teatru, przeciwnie, chce ująć teatr naszego dzisiaj w pewne syntezy. A to przedstawia wielkie trudności, ponieważ teatr jest zjawiskiem elastycznym i wiecznie zmiennym już w samym swoim założeniu, Gregor wyprowadza źródło zawsze żywego impulsu teatralnego od kultury greckiej i okresy jej odrodzenia w dziejach Europy łączy z okresami wzmożonej żywotności sztuki teatralnej. Temu kierunkowi w średniowieczu zaczęło się przeciwstawiać różniczkujące dążenie do teatralnego ujęcia mitów różnych narodów, które to tradycje staro pogańskie przetrwały przez wieki w postaci igrzysk i wierzeń w duchy, przekształcone w misteriach na diabły. Gregor sławi wielki okres odrodzenia teatru niemieckiego, zapoczątkowany przez Goethego i Schillera. W obecnej dobie teatr nie został zagłuszony przez narastające zagadnienia naszego życia. Przeciwnie, nowo odrodzony (impuls nowego prądu wyprowadza Gregor z Rosji sow. i Italii), chce brać udział w przekształceniach społecznych i duchowych Europy.

Prócz tego interesującego artykułu, numer 1-szy zawiera, wśród innych ciekawych artykułów, „Der neue Geist im englischen Drama", gdzie Ashley Dukes wskazuje na początek nowej ery w dramacie angielskim, na poszukiwanie formy przeciwnej przeżytemu naturalizmowi, na zwrot w kierunku teatru poetyckiego, w mocnej syntezie, jednoczącego rytm współczesnego życia z klasyczną tradycją. Silvio d'Amico pisze o próbach stworzenia teatru dla szerokich mas (na wzór starogreckiego i średniowiecznego) w faszystowskiej Italii.

Taki sam zwrot przeciwko realizmowi w kierunku historyzmu i swoistej, a bardzo ciekawej psychologii, daje się zauważyć również i na scenie niemieckiej (art. „Die Berliner Bühnen im November 1936), dalszego zaś wyszkolenia młodych pracowników na polu sztuki teatralnej w tymże duchu podejmuje się „Die Meisterschule für Scenische Kunst" otwarta niedawno w Wiedniu. Z wielką radością należy powitać założenie takiej szkoły, która by sztukę sceniczną traktowała jako odrębną dyscyplinę, mającą swoje własne reguły i zasady. Nie chodzi tu o szkole dla aktorów, lecz dla „artystów scenicznych", którzy byliby w stanie całkowicie pokierować wystawieniem sztuki. Dotychczas bowiem architekci, malarze etc. zajmujący się oprawą sceny, przygodnie tylko stykali się z teatrem, tylko na czas współpracy. Nowa szkoła ujmie poszczególne „dyscypliny", potrzebne dla „artysty scenicznego" w czysto teatrologiczną całość, na zasadzie hasła, że kunszt sceny jest odrębną, swoistą i samodzielną sztuką.

Drugi numer „Teatru światowego" nie ustępuje pierwszemu pod względem poziomu. Na uwagę zasługuje przede wszystkim ciekawy i wnikliwy artykuł prof. Gregora o Pirandellim jako o analityku formy teatralnej. Pirandello rozłożył cały aparat teatru na części składowe i pisał sceniczne ironiczne dyskusje o ich działaniu, wprowadzał na scenę ludz. żywych, proszących aktorów o rozwikłanie przez grę ich spraw osobistych („Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora"), samego siebie i aktorów, przerywających swe role aby powiedzieć publiczności; że chcą mieć coś do powiedzenia od siebie, osobiście, nie za dyktandem autora. Gregor inteligentnie ujmuje dominujący u Pirandella problem maski i niesamowitej jej przemiany w osobowość noszącego ją, łącząc ten motyw z częstym w teatrze elżbietańskim zagadnieniem teatru na scenie oraz udanego szaleństwa. Pirandello kontynuuje niektóre tradycje komedii dell'arte, dając im oprawę nowoczesnej analizy psychologicznej. Felix Braun w „Myślach o tragedii włoskiej" zaznacza retoryczny, nie zaś tragiczny ton, panujący w sztukach wielkich twórców dramatu italskiego, wyprowadzając brak tragizmu z zasadniczej postawy Włocha wobec świata, którego realność nie ulega dlań wątpliwości, zatem nie pociąga za sobą konfliktów czysto tragicznych. James Laver w art. „Dekoracja w teatrach powojennych Anglii i Ameryki" twierdzi, że teatr angielski, mimo prób ekspresjonistycznych, pozostał od czasu wojny konserwatywnym, amerykański zaś znajduje się u progu nowej epoki, dążąc do uproszczonej stylizacji. Oba kraje walczą z komercjalnym traktowaniem teatru jako dochodowego przedsiębiorstwa, co ostatnio się tak rozpanoszyło, ze szkodą dla prawdziwej sztuki.

„Teatr paryski w 1936 r." przez Paul Blanchart'a przypisuje panujący we Francji kryzys na tym polu zmianie gustu publiczności, której kultura znacznie się obniżyła i która poszukuje głównie sensacji.

Z MUZYKI

Skrzy,ek Dawid Ojstrach

Usłyszeliśmy I laureata tegorocznego Międzynarodowego Konkursu w Brukseli. (II laureata konkursu Wieniawskiego w Warszawie) na koncercie w dniu 11 maja.

Zanim sformułuję wrażenia ogólne — muszę zauważyć, iż program złożony był cokolwiek za skąpo. „Sonata“ Torbiniego, „Koncert Nr. 22“ Virottiego, Czajkowskiego „Serenada melancholijna“ i „Symfonia hiszpańska“ Lalo oraz 2 drobiazgi: Chopina — Auera wyczerpywały program. Kolosalna przerwa dopełniła reszty.

Wrażenie ogólne dałoby się streścić w zwięzłych słowach, iż artysta reprezentuje świetną szkołę, technikę opanowaną bez zarzutu, piękny ton i trafną, przekonywującą interpretację artystyczną, ale brak mu w tej chwili — wyraźnie zaysowanej indywidualności. Może jest zbyt młody na to, ale też dlatego nie wiadomo jakie będą dalsze jego losy. Bezwiednie nasuwa mi się anologia ze świetnym pianistą sowieckim Grzegorzem Ginsburgiem, który jako laureat I Konkursu Chopinowskiego olśnił wszystkich, a po paru latach gdy koncertował znowu w Polsce — wykazał, iż się w swoim rozwoju zatrzymał a nawet cofnął. Może zaważyły warunki atmosfery artystyczno-politycznej, nie mam na to odpowiedzi. W każdym razie wrażenie ogólne koncertu mówiło o niewykrystalizowanej dostatecznie indywidualności. Możnaby tu zrobić zarzut, iż „Mazurek“ Chopina w układzie Auera był niezupełnie trafnie ujęty — zatracił swą zwartość formalną, a w „Symfonii hiszpańskiej“ — nie zawadziłoby trochę więcej nerwu. Ale to są tylko drobiazgi.

Akompaniował A. Drakow, bardzo dobry pianista, ale chwilami miało się wrażenie, iż się późni o mały ułamek sekundy. hhk.

Tanie kwiaty do upiększenia balkonów

Komitet Ukwiecenia Wilna podaje do wiadomości, że kwiaty do upiększenia balkonów i okien można nabywać we wszystkich kwiaciarniach w Wilnie według poniższych cen.

Pelargonie bluszczowa 1 szt. — 75 gr., pelargonia pasiasta 1 szt. — 50 gr., petunia 1 szt. — 05 gr., begonia semperflorens 1 szt. — 07 gr., nasturcja 1 porc. — 15 gr., fasolie tureckie 1 szt. — 15 gr., ziemia do skrzynki 1 zł.

Rekrutacja robotników rolnych do Estonii

W przyszłym tygodniu rozpoczyna się w powiatach północnych Wileńszczyzny rekrutacja robotników na sezonowe roboty rolne do Estonii.

Ogółem estońska Izba Roln. sprowadza z Wileńszczyzny 620 robotników. (b.)

Zatrzymanie sekretarza inspektoratu szkolnego

Z polecenia prokuratury w Lidzie został zatrzymany sekretarz Inspektoratu szkolnego p. Jan Butkiewicz.

Powodem zatrzymania są niedokładności kasowe.

Rozkład jazdy autobusów

Godz.	Miejscowość	Godz.
15.20	Wilno	9.00
17.30	Oszmiana	7.00
18.45	Smorgonie	5.45
20.15	Lebiedziewo	4.15
20.30	Mołodeczno	4.00
21.30	Grudek	3.00
22.30	Raków	2.00

Wilnianki ozdabiajcie kwiatami okna i balkony

Zjazd naukowy lekarzy Żydów w Wilnie

W dniach 16 i 17 b. m. odbędzie się w Wilnie zjazd lekarzy Żydów z terenu województw wileńskiego i nowogródzkiego. Zjazd ma cel i charakter naukowy łączy się jednak z 30-letnim jubileuszem istnienia Związku Lekarzy Żydów w Wilnie.

Nowa placówka chrześcijańska

W b. m. zostało otwarte nowe przedsiębiorstwo sprzedaży węgla górnośląskiego, koksu i drzewa opałowego. Firma mieści się w Wilnie przy ul. Zygmuntowskiej 21, której właścicielem jest p. Kazimierz Markiewicz. Aktu poświęcenia powyższego przedsiębiorstwa dokonał ks. kanonik Adam Kulesza.

Z przyjemnością notujemy powstanie nowej placówki chrześcijańskiej, której celem jest zaopatrywanie społeczeństwa polskiego w doborowy materiał opałowy po cenach konkurencyjnych.

Szczęść Boże nowej placówce.

TEATR I MUZYKA

TEATR NA POHULANCE.

— Dzisiaj w niedzielę i jutro w poniedziałek na przedstawieniach popołudniowych (o godz. 4.15), po cenach propagandowych — dane będzie powtórzenie cieszącej się pełnym powodzeniem, doskonałej współczesnej sztuki „Małżeństwo“.

— Na wieczornych przedstawieniach w niedzielę i poniedziałek o godz. 8.15 w. po cenach zniżonych — powtórzenie ostatniej nowości repertuaru teatru, komedii „Złoty wieniec“.

Ceny biletów w Teatrze Letnim na przedstawienia popołudniowe i wieczorne — zniżone.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— Dziś i jutro o godz. 8. 5 w. powtórzenie krotochwili Hopwo da „Jutro pogoda“, w której B. Halmirska, M. Wawrzkowicz, oraz reżyser K. Wyrwicz-Wichrowski tworzą istny koncert gry. W baletach biorą udział M. Martówna i J. Ciesielski. Ceny zniżone—letnie.

— **Popołudniówka w „Lutni“.** Dziś i jutro o godz. 4 pp. po cenach propagandowych grana będzie op. Hirscha „Tancerka z Andaluzji“ z B. Halmirską w roli tytułowej.

— **Jedyny Koncert Zabejdy-Sumickiego.** Światowej sławy tenor Michał Zabejda - Sumicki przy współudziale chóru białoruskiego pod dyrekcją Grzegorza Szyrmy i przy akompaniamencie prof. K. Gałkowskiego wystąpi jedyny raz dzisiaj w niedzielę dnia 16 bm w sali Śniadeckich USB. W programie, arie operowe, romanse pieśni ludowe — Greczaninow, Karłowicz, Rossini, Czajkowski, Gałkowski, Kazuro, Bleichman, Święcicki i inni. Początek o godz. 20 min. 30. Pozostałe bilety przy wejściu.

„NOWOŚCI“ BEZ KIEROWNIKA LITERACKIEGO.

Jak się dowiadujemy p. Władysław Laudyn z dniem wczorajszym zrzekł się kierownictwa literackiego teatrzyku „Nowości“.

WYSTAWA KOSSAKA.

Jubileuszowa Wystawa Wojciecha Kossaka Kasyno Garnizonowe — Mickiewicza 13. Otwarta codziennie od godz. 10—18 wiecz.

KRONIKA

MAJ **16** Niedziela

Dziś Andrzeja Bob.
Jutro Paschalisa W.

Wschód słońca — g. 3 m. 14
Zachód słońca — g. 7 m. 15

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 15.V. 1937 r.

Ciśnienie — 763
Temp. średn. +15
Temp. najw. +20
Temp. najn. +10
Wiatr — południowo-zach
Tend. barom. — wzrost
Uwaga: — dość pogodnie, wietrzno.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

1) Sapożnikowa (Zawalna 41); 2) Rodowicza (Ostrobramska 4); 3) Augustowskiego (Mickiewicza 10); 4) Narbutta (św. Jańska 2) i Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

•

Od poniedziałku dyżurują następujące apteki:

1) Nałęcza (Jagiellońska 1); 2) Augustowskiego (Kijowska 2); 3) Romeckiego i Zelańca (Wileńska 8); 4) Frumkinów (Niemiecka 23) i Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA

— **Z frontu ukwiecenia Wilna komunikujemy:** w ramach podjętej przez Komitet Wykonawczy akcji ukwiecenia Wilna przeprowadzono 2 pogadanki na temat sposobu zdobienia balkonów i okien w Związku Pań Domu i w Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, obie przez p. Inż. St. Dziewanowską. Zarząd Miasta przez ufundowanie 3-ch nagród zachęca inne organizacje do analogicznej akcji. W najbliższym czasie odbędą się pokazy sadzenia kwiatów w zakładach ogrodniczych: Weler i Gintowt — Dziewałtowski i Moczulak.

Komitet zwraca się z serdecznym apelem do mieszkańców domów od dworca poprzez Wielką, Zamkową i Mickiewicza, jako trakty dla przyjezdnych, o szczególniejszą opiekę estetyczną nad oknami i balkonami swych mieszkań.

SPRAWY SZKOLNE

— **Dyrekcja Państwowego Gimnazjum Żeńskiego** im. ks. Adama Jerzego Czartoryskiego w Wilnie powiadamia, że podanie o dopuszczenie do egzaminu wstępnego do klasy I-ej kancelaria przyjmuje codziennie między godziną 10 a 12 do dnia 15 czerwca 1937 r.

Z POCZTY.

— **Dyrektor Okręgu Poczt i Telegrafów Inż. M. Nowicki** powrócił z podróży służbowej i w dn. 14 bm. objął urzędowanie.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— **„Piękno zabytków Paryża“** — odczyt ilustrowany przezroczami, wygłosi prof. Marian Morelowski we środę dn. 19 b. m. w sali Śniadeckich. Początek o godz. 19-ej. Wstęp dla dorosłych 50 gr., dla młodz. 25 gr.

Organizuje Sod. Marian. Akademickich U. S. B.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZ

— **Zjazd koleżeński.** W niedzielę 23 maja r. b. odbędzie się zjazd koleżeński Polaków, wychowanków b. szkół średnich, pod zaborem rosyjskim, a mianowicie tych, którzy ukończyli lub opuścili do 1915 r. gimnazja (I i II) i szkołę realną w Wilnie. Program Zjazdu następujący:

1) Godz. 10 r. nabożeństwo w kościele Św. Jana.

2) Godz. 10 i pół r. zbiórka na podwórzu U. S. B. dla dokonania zdjęcia fotograficznego.

3) Godz. 11 r. zwiedzanie Ratusza i ruin na Górze Zamkowej.

4) Godz. 7 w. (19) zebranie koleżeńskie w sali restauracji „Ustronie“ (A. Mickiewicza 24).

Na zjeździe zeszłorocznym uchwalono — okres, obejmujący dotychczas wychowanków wileńskich szkół rosyjskich do r. 1905, rozszerzyć aż do r. 1915.

SPRAWY ROBOTNICZE.

— **Urlopy wypoczynkowe pracowników „Elektritu“.** W dniu dzisiejszym wyjechała wycieczka pracowników fabryki radiotechnicznej „ELEKTRIT“ do Narocza, dyrekcja fabryki przyszła z wydatną pomocą na ten cel, i pokryła całkowity koszt przejazdu.

Jak się dowiadujemy, w miesiącu czerwcu b. r. przy wydatnej pomocy finansowej Dyrekcji „ELEKTRIT“ pracownicy spędzą swoje urlopy letnie w obozach wypoczynkowych nad morzem, Podkarpaciu i na Wileńszczyźnie. Taki stosunek dyrekcji do pracowników, godny jest naśladownictwa.

RÓŻNE

— **RYBNA KULINARJA KOŁDUNY Z LINA LUB KARPIA.** 1 klg. tłustego lina lub karpia oczyścić z ości, przekręcić przez maszynkę do mięsa. Dwie cebule pokrajać drobno, podsmażyć w maśle, dodać 2 łyżki niesolonego masła, łyżkę lub dwie rybnego rosołu, trochę soli do smaku, majranku łyżeczkę i trochę pieprzu tłuczonego. Wymieszać to wszystko razem i łyżeczkę kłaść na ciasto przygotowane jak na mięsne kołduny. Po gotowaniu podawać w bulionie, lub bez, lub też zalane masłem.

— **KTO WYGRAŁ 30000 ZŁOTYCH.**

Jak wiadomo w 4-tym dniu ciągnienia obecnej 38 Loterii Państwowej wygrana w wysokości 30000 złotych padła na Nr. 65226 w Wilnie. Los ten został nabyty w kolekturze „Droga do szczęścia“. Szczęśliwymi posiadaczami poszczególnych ćwiartek są następujący mieszkańcy Wilna:

Pracowniczka umysłowa p. M. S. — ul. Makowa; Inżynier p. K. M. — ul. Antokolska; Pracownik p. H. B. — ul. Ponarska oraz Kapral KOP-u p. H. B. w Ignalinie.

Ci szczęśliwcy doskonale spędzą niejedne Zielone Święta.

LIDZKA

— **Zakończenie Kursu PWK.** W dniu 11 bm. zakończył się kurs informacyjno—organizacyjny lokalnego Koła PWK. w Lidzie. Kurs przesłuchały 22 członkinie i sympatyczki. Wykłady na kursie przeprowadzali: p. p. Sadowska, Niemczykiewiczówna, Kuczówna, kpt. Węgrzynowicz., por. Netrel. Zainteresowanie kursem było dość duże, o czym świadczy dość pokaźna jak na Lidę ilość uczestniczek, które miały cierpliwość mimo wiosennej pory wysłuchać wszystkich wykładów z dziedziny przygotowania się do obrony kraju.

W dniu 10 bm. odbyła się w świetlicy PWK. herbatka pożegnalna z racji wyjazdu drugiej R-ki P. W. K. p. A. Borysowskiej. Członkinie PWK. odprowadziły odjeżdżającą komendantkę na dworzec.

— **Zawody sportowe w Lidzie.** W dn. 16 i 17 b. m. na stadionie miejskim w Lidzie odbędą się lekkoatletyczne zawody międzyorganizacyjne Lidy z udziałem wszystkich klubów miejscowych. Szczegóły w afiszach.

— **„Ziemia Lidzka“.** Ukazał się majowy numer „Ziemi Lidzkiej“ miesięcznika, wydawanego pod redakcją p. W. Abramowicza. Numer ten zawiera „szkice do monografii Żołudka“ M. Szymielewicza, „Zamek Mirski — A. Śnieżki, „Jurie“, oraz „Jan i Mieczysław Karłowiczowie“ tychże autorów. Poza tym zamieszczony został wyjątek z pamiętnika Bronisława Narbutta, dotyczący miejscowości Dubicze.

Na pierwszej stronie zamieszczono reprodukcje projektu tablicy pamiątkowej ku czci Ludwika Narbutta i jej opis. Tablica ma być umieszczona w ścianie kolegium Ks. Ks. Pijarów, gdzie przed stu nieomal laty pobierał pierwsze nauki późniejszy wódz powstania styczniowego na Litwie Ludwik Narbutt. Projekt tablicy został wykonany przez miejscowego artystę p. Jerzego Kacieszczenkę. (jl).

— **W pierwszych dniach ciągnienia** kl. IV 38 Loterii Państwowej padły w kolekturze N. Epsztejna Lida — Suwalska 22 (tel. 119 konto PKO. 145278) wygrane 5.000 zł. na Nr. 120499 oraz kilka wygranych po 2.000 i 1.000 zł.

RADJO

NIEDZIELA, dnia 16 maja 1937 r.

8,00 — Sygnał czas. i pieśń majowa. 8,03 — Gazetka roln. 8,2: — Muzyka. 8,27 — Rozmaitości rolnicze dla Ziem Półn. Wschodn. 8,35 — Muzyka. 8,45 — Program dz. 8,50 — Dziennik por. 9.00 — Transmisja nabożeństwa. 10,30 — Utwory L. v Beethovena. 11,57 — Sygnał czasu. 12,03 — Poranek muzyczny. W przerwie ok. 13,00 — Życie kulturalne. D. c poranku. 14.00 — Reportaż. 14,30 — Trzy ballady. 15,00 — Muzyka rozrywkowa. 15,30 — Audycja dla wsi: „Na zielonym Śląsku“ — felieton i Przegląd rynków. 16,00 — Pieśni Stanisława Moniuszki 16,10 — Audycja świetlicowa: „Wszystko idzie z postępem“ — pog. higieniczna wygł. dr. M. Kołaczyńska. 16,20 — Jak świętowali szewcy w Szamotułach — słuchowisko regionalne St. Roy'a. 17,00 — Koncert symf. 17,55 — Pogadanka. 18,00 — D. c. koncertu. 19,00 — Na wakacjach i Cienie — obrazki B. Prusa. 19,15 — Program na poniedziałek. 19,20 — Wieczorynka wioślarska w układzie E. Ciukszy i Pac-Pomarnackiego, opr. muzyczne J. Gonsaka. 19,50 — Koncert życzeń. 20,10 — Fragment meczu tenisowego Polska—Czechosłowacja. 20,23 — Wiad. sportowe. 20,40 — Przegląd polityczny. 20,50 — Dziennik wiecz. 21,00 — Wesoła Syrena — „Przegląd majowy“ M. Hemara z udz. H. Ordonówny i M. Modzelewskiej. 21,30 — Z dzisiejszej twórczości muzycznej Lwowa. 22,15 — Muzyka taneczna. 22,55 Ostatnie wiadomości. 23,00 — Tańczymy.

PONIEDZIAŁEK, 17. maja

8.00 — Sygnał czasu i pieśń majowa; 8.03 — Melodie ludowe; 8.50 — Dziennik poranny; 9.00 — Transmisja nabożeństwa; 10.3z — Z oper Gounoda; 11.30 — Dni Lwowa — migawki reportażowe Wajdy; 11.57 — Sygnał czasu; 12.03 — Poranek muzyczny; 13.00 — Pogadanka oraz d. c. poranku; 14.00 — Transmisja z Pomiechówka fragmentu zlotu harcerskiego Chorągwi Warszawskiej; 14.30 — Lekkie piosenki i dwufortepianowe utwory w wyk. I. Carnero, J. Bereżyńskiego i W. Szpilmana; 15.10 — Rozstrzygnięcie konkursu dla dzieci „Dlaczego powinniśmy kochać i szanować las“; 15.15 — Za ladą i przy biurku — Czesławy Monikowskiej; 15.25 — Program na wtorek; 15.30 — Audycja dla wsi — Tak będzie sprawiedliwie — słuchowisko; 16.00 — Polska Kapela Ludowa; 17.00 — Piękno Warszawy; 17.15 — Transmisja z Białegostoku ze Zjazdu Działaczy Wiejskich;— 18.10 — Brzemiennym dyszlem — Zwalczajmy kłusownictwo — felieton Feliksa Dangla; 18.20 — Reportaż z przebiegu Zjazdu Kół Śpiewaczych w Toruniu; 19.00 — Wędrówki muzyczne; 19.20 — Muzyka z płyt; 19.30 — Stare przeboje; 20.45 — Dziennik wieczorny; 20.55 — Pogadanka aktualna; 21.00 — Przy literackim stoliku — wieczór literacki; 21.30 Z zapomnianych arcydzieł — synowie J. S. Bacha.; 22.00 — Transmisja ze Lwowa fragmentu meczu piłkarskiego (Lwów) Pogoń — (Wiedeń) Vienna; 22.15 — Wiadomości sportowe; 22.30 — Tańczymy; 22.55 — Ostatnie wiadomości dziennikar radiowego; 23.00 — Zakończenie programu.

WTOREK, dnia 18 maja

6.30 — Pieśń majowa z wieży mariackiej;— 6.33 — Gimnastyka; 6.50 — Muzyka (płyty); 7.00 — Dziennik poranny; 7.10 — Program dzienny; 7.15 — Audycja dla poborowych; 7.35 — Informacje rolnicze: 7.40 — Muzyka (płyty); 8.00 — Audycja dla szkół; 8.10 — Przerwa; 11.00 — Audycja z okazji Dnia Dobrej Woli; 11.30 — Audycja dla szkół; 11:57 Sygnał czasu; 12.00 — Hejnał; 12.03 — Orkiestra P. R.; 12.50 — Wychów prosiąt po odłączeniu od maciory; 13.00 — Popularna muzyka operowa; 14.00 Przerwa; 15.00—Wiadomości gospodarcze; 15.15 — Serenady; — 15.25 — Życie kulturalne; 15.30 — Codzienny odcinek prozy; 15.40 — Program na środę 15.45 — Muzyka polska (płyty); 16.00 — Ze spraw litewskich w jęz. polskim; 16.10— d. c. muzyki polskiej; 16.15 — Skrzynka PKO 16.30 — Zespół Stefana Rachonia; 17.00 — Dni powszednie państwa Kowalskich — powieść mówiona; 17.15 — Koncert solistów z Wystawy Radiowej w Katowicach; 17.50— Symforian Drucik o kobiecie — monolog; 18.00 — Pogadanka; 18.10 — Sport w miasta aktualna; 19.00 — Antagonizm wsi i miasta — felieton Tymona Terleckiego; 18.35— Ordonówna śpiewa (płyty); 18.50 —Pogadanka aktualna; 19.00 — Atagonizm wsi i miasta — dyskusja; 19.20 — Mniej znane walce; 20.00 — 12 pogadanka cyklu „O instrumentach orkiestry symfonicznej“ — „Perkusja“. 20.15 — Koncert symfoniczny; W przerwie okł godz. 21 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 22.30 — „Odchylenie od normy“ — fragment dzieła prof. Jana Bystronia „O Komizmie“; 22.50 — W hiszpańskim rytmie; 22.55 — Ostatnie wiad. dziennika radiowego; 23.00 — Zakończenie programu.

Ofiary

Dla uczczenia dnia imienin Księdza Kanonika Jana Kretowicza — proboszcza parafii po-Bernardyńskiej w Wilnie, organizacje pracujące na terenie parafii i poszczególne osoby złożyły na rzecz „Ochronki dziennej“ przy ul. Dar 6. następujące ofiary: Zarząd Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet — 10 zł.; Katolickie Stowarzyszenie Kobiet — 5 zł.; Kat. Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej — 5 zł., Sodalicja Mariańska — 5 zł.; Kat. Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej — 5 zł.; Kat. Stowarzyszenie Mężów — 1 zł.; p. Eleonora Jaszczeninowa: p. Adam Zawadzki — 5 zł.; p. prof. Jan Żebrowski 5 zł.; p. Kazimierz Owsiejko 1 zł.; ks. Adolf Michniewicz; ks. Aleksander Lachowicz.

Liceum Handlowe Koedukacyjne

Polskiego T-wa Krzewienia Wiedzy Handlowej i Ekonomicznej w Wilnie

(według nowego ustroju szkolnictwa)

Kurs nauki trzyletni. Trzeci rok — specjalizacja.

Podstawa przyjęcia do 1-ej klasy: ukończenie gimnazjum ogólnokształcącego nowego typu, oraz egzamina wstępne. Wiek od 16—20 lat.

Uprawnienia Liceum po ukończeniu 2-ch lat nauki:
1) wstęp do szkół akademickich (na warunkach, które zostaną ustalone osobnymi przepisami),
2) prawo 2-ej kategorii urzędników państwowych,
3) prawo do skróconej służby wojskowej, oraz wstęp do szkół oficerskich.

Zapisy przyjmuje kancelaria Instytutu Nauk Handl.-Gospodarczych w Wilnie, ul. Mickiewicza 18 w godz. 8—14, telefon 14-14.

TELEGRAM.

Oczekujemy drogą lotniczą z Londynu wszechstronnego filmowego **reportażu najwspanialszej uroczystości XX wieku**

z Koronacji Króla Jerzego VI

który jednocześnie z Londynem, Paryżem, New-Jorkiem ukaże się w Wilnie **wyłącznie tylko u nas. Dyrekcja kina „PAN"**

Premiera. Świąteczny program. Wspaniały film dla wszystkich **Nowy triumf produkcji austriackiej. Tylko u nas** film wielkich wrażeń artystycznych

Toni z Wiednia

Reż. Max Neufeld, twórca „Csibi".
Słynny **chór „Wiener Saengerknaben".**
Piękna treść. — Doskonali aktorzy. — Wspaniałe krajoobrazy. Nastrojowe piosenki. — Moc humoru.
Świetny nadprogram. Początek o godz. 2-ej

POLSKIE KINO **ŚWIATOWID** Dziś pełna niefrasobliwego humoru polska komedia muzyczna

Amerykańska awantura

W rol. gł. **Bodo, Nakoneczna, Ćwiklińska, Znicz, Sielański i Frenkiel**
Nad program: Atrakcje

OGNISKO Dziś. Najznakomitszy film małej czarodziejki ekranu

SHIRLEY TEMPLE „NASZE SŁONECZKO"

w pozost. rol.: **Rosemary Ames i Joel Mc. Crea**
Nad program UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

GŁUCHOTA

Najnowszy wynalazek (sztuczne bębenki) zademonstrowanie specjalistom przeciw przytępionemu słuchowi, szumowi. Setki podziękowań. Żądajcie bezpłatnych prospektów.
Adres: „Enfonia", poczta Tenczynek.

Natychmiast poszukuję

2 pok. lub 1 pok. dużego ze wszelkimi wygodami w centrum miasta. Oferty do Adm. „Kurjera Wileńskiego" pod Nr. 22.

Prywatne Dokształcające KURSY „WIEDZA"

Kraków, ul. Pierackiego 14.

przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz **w drodze korespondencji,** za pomocą, przystępnie i wyczerpująco, opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów, do
1) egzaminu dojrzałości gimn. starego typu,
2) z zakresu I, i II kl. gimn. nowego ustroju,
3) do egzaminu z 4 ch klas gimnazjum nowego ustroju, oraz
4) do egzaminu z 7 klas szkoły powszechnej.

Przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1937/38.

Wykładają najwybitniejsze siły fachowe.
UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6 ciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów.

Do sprzedania PLAC

na Zwierzyńcu tuż przy ul. Tomasza Zana. Tanio. Informacje: ul. Zakretowa 15 m. 6 g. 15—17.

Płócienne obuwie skórzanne

DZIECIĘCE — DAMSKIE — MĘSKIE
Największy wybór w Wilnie. Ceny fabryczne.

„ARDAL" Sp. Akc. Wielka 50

FOTO-SKŁAD

M. RABINOWICZ WILNO, WIELKA 8 tel. 7-59

otrzymał w wielkim wyborze

FOTOGRAFICZNE APARATY

Najnowsze modele
Ceny dostępne
Dogodne warunki

LABORATORIUM dla amat, Wykonanie robót w ciągu 6-ciu godzin

Kino MARS Dziś premiera. Potężna epopea lotnicza

Orzeł leci do Chin

W roli głównej **Pat O'Brien.** Nad program: **Piękna kreskówka i aktualia**
UWAGA! **Ceny popularne:** Balkon 30 gr. Parter od 50 gr. — na wszystkie seanse

Marlena DIETRICH i Gary COOPER

w arcydziele wszechświat. sławy **„MAROKKO"** Na e ycja 1937 roku **Następny program HELIOS**

HELIOS Kobiety, naśladujcie mnie a zrobicie karierę... **Irena DUNNE** w ostatnim wspaniałym filmie **Ryszarda Bolesławskiego**

TEODORA ROBI KARIERĘ

Nad program: **Atrakcje i aktualia**

CHROŃCIE SWOJE FUTRA I GARDEROBĘ od zniszczenia przez mole

Niezbędne świeżo otrzymane środki: naftalina, kamfora, paczula, izomol, katol, mortin, Flit, Torby „Tępiciel" i inne

poleca skład apteczny i perfumeryjny **J. Szambedał**

W. Pohulanka 14, vis-à-vis Teatru Wielkiego
Istn. od roku 1901. Obsługa sumienna i punktualna.
Zamówienia telefoniczne dostarczamy natychmiast.
Wystrzegać się bezwartościowych gatunków.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) Urząd Skarbowy w Lidzie podaje do ogólnej wiadomości ,że dnia 28 maja 1937 roku o godzinie 9 ej w lokalu Houwalta Witolda. w maj. Bakliszki gm. Bieniakonie celem uregulowania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Lidzie i innych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

1) żyta w ziarnie 59 pud. — zł. 118.00; 2) pszenicy niemłóconej 70 pud. — zł. 280.00; 3) siano 2.700 pud. — zł. 1.350.00, 4) koniczyny 1.123 pud. — zł. 898.40; 5) owsa niemłóconego 628 pud. — zł. 1.067.60; 6) jęczmień niemłócony 837 pud. zł. 1.422.90. 7) krów dojnych czarnobiałych 5 (pięć) sztuk— zł 500.00; 8) krowy „Holenderki" 2 letnie dwie (2) sztuki — zł. 200.00; 9) jałówki „Holenderki" do dwu lat 6 (cześć) sztuk — 300.00 zł.; 10) buhaj 2-letni — zł. 100.00.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 28 maja 1937 r. od godz. 88ej do godziny 9 w lokalu Houwalta Witolda w maj. Akliszki.

Oraz w dniu 28 maja 1937 roku o godzinie 9ej w lokalu Meysztowicza Szymona w maj. Gieranomy gm. lipniskiej, celem uregulowania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Lidzie i Urzędu Skarbowego Opłat Stemplowych w Wilnie odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

1) fortepian w dobrym stanie — zł. 800.; 2) kanapa, dwa fotele i sześć (6) kszeseł w stanie dobrym — zł. 1.000, 3) kanapka i trzy (3 fotele mahoniowe, jeden komplet — zł. 500.00, 4) szafka z lustrem — zł. 150.00; 5) zegar stołowy — londyński — zł. 200.00, 6) traktor firmy „Tytan" z pługiem trzy lemieszowym — zł. 3.000; 7) bryczka parokonna na resorach w stanie dobrym — zł. 500.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 28 maja 193 7roku od godz. 8-ej do godz. 9, w lokalu Meysztowicza Szymona w maj. Gieranony gm. lipniskiej.

Za Naczelnika Urzędu
Czesław Dolaciński
Kierownik Działu Egzekuc.

RESTAURACJA „ITALIA"

przy hotelu „Italia" — telefon 13-61
codziennie przygrywa słyn. zesp. śpiewno-muzyczny
pod kierownictwem
Arnolda Fidlera

Były profesor jednego z zagranicznych uniwersytetów poszukuje na okres wakacyjny kondycyj w majątku ziemskim na Wileńszczyźnie. Konwersacja francuska i język angielski własną, szybką metodą. Warunki b. skromne Zgłoszenia dla „Paryżanina", Administracja „Kurjera Wileńskiego", ul. Bandurskiego 4, Wilno

Student U.S.B. poszukuje kondycji na wyjazd w okresie wakacyjnym. Łaskawe oferty kierować do Kurjera Wileńsk pod „Solidny"

Uczenica starszego kursu Konserwatorium Muzycznego udziela korepetycji na fortepianie Dzielna 36 m. 5

P L A C do sprzedania przy ul. Popowskiej 36. Powierzchnia 2500 m² Dowiedzieć się: Piómont 16 u właścicielki domu

Nauczycielki, bony, wychowawczynie i wszelkiego rodzaju służbę domową zapośrednicza Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Wilnie Poznańska 2, telefon 12-06, czynne od g. 8 do 15-ej.

Poszukuje się wspólnika Polaka z kapitałem około zł. 10 000 do korzystnego interesu handlowego, mającego duże widoki rozwoju. Oferty składać w Admin. pod „Wspólnik"

MODNE SANDAŁKI RZYMKI ABISYNKI AFRYKANKI poleca wytwórnia **W. NOWICKI** Wilno, Wielka 30 Letnie obuwie brezentowe

Za 450 zł. FORTEPIAN firmy zagraniczn. okazyjnie do sprzedania ul. Niemiecka 19 m. 2 N. Kremer (wejście w bramie)

K U P I Ę lub wynajmę WÓZEK dla chorego. Dowiedzieć się w admin. Kurjera Wileńskiego od godz. 9—3½ pp.

SPRZEDAM folwark 123,5 ha 16 km. od Wilna pięknie położony bezpośrednio nad Wilią i szosą Wilno, ul. Połocka d. Nr. 9 m. 9

WĘGIEL kamienny Górnośląski, KOKS, DRZEWO opałowe po cenach konkurencyjnych poleca nowootworzona firma chrześcijańska
Kazimierz Markiewicz
WILNO, ul. Zygmuntowska 21. — Tel. 25 32.

BIURO TRANSPORTOWE.
„Ekspedycja Miejska"
podaje do wiadomości, że z dn. 1 maja rb. zostało przeniesione do nowego lokalu przy ul. Wileńskiej 10 m. 32 (wejście od ul. Żeligowskiego. — Tel. 987.
Załatwia wszelkie przeprowadzki, opakowanie, ekspedycję towarową.

LETNISKO Zaciszny dworek wiejski przyjmie kilka osób z całodziennym utrzymaniem, mieszkaniem i obsługą za 2 zł. 70 gr. dziennie. Jest tu b. nieskrępowanie, miło i dobrze. Stół b. obfity. Poczta, stacja kol. o 4 klm. od dworu. Szczegóły osobiście od godz. 10 do 11 przed połud. Adres: Mickiewicza 5 m 8

LETNISKO nad jeziorem Dryświaty. Cena 3 zł. i 50 gr. — 4 zł. Utrzymanie dobre. Las, łódki, kajaki, siatkówka. Informacje: Czarny Bród k. Turmont Zasztowtowa, albo Wilno, zaul. Portowy 5—1 tel. 18-92, od 14-ej — 16-ej, dn. powszednie, Herholdowa

LETNISKO PENSJONAT koło Niemenczyna w majątku Korol szki nad Wilią. Przyjmuje letników od 1 czerwca Tania 3 pok. z kuchnią. Podgórna 1 m. 1 od 13 — 18-ej

LETNISKO PENSJONAT malownicza okolica— las, rzeka dogodna komunikacja kolejowa i autobusowa majątek Puszkarnia. Wilno Trakt Batorego 69. Informacje — Tartaki 19 — 2 oraz na miejscu

LETNISKO — pensjonat w maj. Kamionka, półtora klm. od st. Kamionka kolei Wilno—Mołodeczno. Las, rzeka, kaskadówki. Zgłoszenia: poczta Ostrowiec k/Wilna. Ludmiła Matwiejewowa

LETNISKO odnajmę dom z kilku pokoi, można i pojedyńczo, miejscowość sucha w sosnowym lesie, w pobliżu stacji kol. Czarny Bór Dowiedzieć się: Wilno Ciasna 16 - 1

Lokal do wynajęcia nadający się na biuro, stowarzyszenie. Informacje u dozorcy: ul. Wileńska 20

MIESZKANIE 3 pokoje, kuchnia, łazienka, wszelkie wygody, wolne od podatku—do wynajęcia Tartaki 34-a

MIESZKANIE 4 pok. ze wszelkiemi wygodami w pałacyku w ogrodzie-parku do wynajęcia Dzielna 36

MIESZKANIE 5-cio pokojowe z kuchnią ze wszelkimi wygodami, gruntownie odremontowane oraz mieszkanie 2 pokoj. z kuchnią do wynajęcia. Informacje: Mickiewicza 46 m. 2 od 12 do 4 p. p.

MIESZKANIE 6-pokojowe do wynajęcia wszelkie nowoczesne wygody (gaz) M. Pohulanka Nr. 10 — 3

SPRZEDAM niedrogo zrąb na dom 8×16 w m. Łużkach pow. Dziśnieńskiego. Dowiedzieć się przy ulicy Dziśnieńskiej Nr. 23

SPRZEDAM hipotekę 50.000 zł. z dużem ustępstwem ulokowana na 3-ch murowanych ładnych domach w dobrym punkcie miasta. Na pierwszy Nr. hipoteki zgłoszenia kierować posterestante okazicielowi kwitu Nr. 1045

DOKTÓR MED. **J. Piotrowicz-Jurczenkowa** Ordynator Szp. Sawicz Choroby skórne, weneryczne kobiece Wileńska 34, tel. 18-60 Przyjmuje od 5—7 w

DOKTÓR **Zeldowicz** Chor. skórne, weneryczne, narządów moczow. od godz. 9—1 i 5-8 w.

DOKTÓR **Zeldowiczowa** Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7 wiecz. ul. Wileńska 28 m. 3, tel. 2-77.

DOKTÓR MED. **J. Anforowicz-Szczepanowa** Choroby skórne, weneryczne, kobiece przyjmuje 8 - 9, 12 — 1 i 4—7 Zamkowa 3—9

DOKTÓR **ZAURMAN** choroby wenerycyne, skór. i moczopłciowe Szopena 3, tel. 20-74 Pryjm. 12—2 i 4—8

DOKTÓR **Blumowicz** Choroby weneryczne, skórne i moczopłc. Wielka 21, tel. 921 Przyjm. od 9—1 i 3—8

AKUSZERKA **Marja Laknerowa** Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. ul. J. Jasińskiego 5—18 róg Ofiarnej (ob. Sądu)

AKUSZERKA **Śmiałowska** oraz Gabinet Kosmetycz. odmł身dzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektr., elektryzacja. Ceny przystępne Porady bezpłatna. Zamkowa 26—6

SPRZEDAM b. tanio dom drewniany. O warunkach dowiedzieć się Lwowska 22 u wł. domu

Do sprzedania kiosk rozmiaru 160 × 240 solidnie wykonany, nadaje się do interesu handlowego. Dowiedzieć się: Wilno ul. Królewska 4 zakł. fotogr „Fotogór" od 9 rano do 9 w.

Z powodu wyjazdu **sprzedaje się SKLEP** spożywczy z całkowitym urządzeniem na b. dog. warunkach Legionowa 8

PIANINA FORTEPIANY z długoletnią gwarancją, nowe i okazyjne: Bűthner, Arnold Fibiger, Mühlbach, Becker i in. sprzedaje i odnajmuje N. Kremer, Niemiecka 19 (Wejście w bramie) Ceny niskie. Dogodne warunki.

Pomagam w nauce uczniom i eksternistom z kursu gimnazjalnego. Warunki przystępne, nauka solidna. Łaskawe zgłoszenia: z. Dobroczynny 2-a m. 7

MOTOCYKLE ⊕ ROWERY ⊕ RADIO APARATY ⊕ 10 WIELKA — WILNO — 10 ⊕ „RADIO-MOTOR"

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Konto P.K.O. 700.312
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Kościelna 4
Lida, ul. Zamkowa 41
Baranowicze, ul. Narutowicza 70
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Słonim, Szczuczyn, Stołpce, Wołożyn, Wilejka.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju—3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 250.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr, za tekstem 30 gr, kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17. — 19.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Zygmunt Babicz